

ISSN 1392-4753

IRIMITAS

SU LIETUVA ŠIRDY

Lietuvos tremtinių, politinių kalinių ir Laisvės kovų dalyvių sąskrydis

ARIOGALA

2015

ŠVENTĖS PROGRAMA:

2015 m. liepos 31 d., penktadienį
Raseinių r., Ariogalos sen., Daugėliškių miške
prie atstatyto partizanų bunkerio

JAUNIMO DIENA

- 17 val.** Partizanų mūšio inscenizacija „Didvyriai išlieka mūsų širdyse“.
- 19 val.** Kareiviška košė, susitikimai ir pokalbiai su partizanais, ryšininkais, tremtiniais.

2015 m. rugpjūčio 1 d., šeštadienį
Raseinių r., Ariogalos sen., Dubysos slėnyje

SUSITIKIMŲ DIENA

- 9 val.** Dalyvių atvykimas, registracija.
- 9.30 val.** Lietuvos kariuomenės orkestro programa Vytauto gatvėje. Eisenos formavimas.
- 10 val.** Šventinė eiseną nuo Ariogalos Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčios į Dubysos slėnį.
- 11 val.** Šv. Mišios.
- 12.15 val.** Šventės atidarymas.
- 12.30 val.** Jungtinio tremtinių ir politinių kalinių choro ir solistų programa.
- 14.30 val.** Koncertuoja Valstybinis dainų ir šokių ansamblis „LIETUVA“ ir Lietuvos kariuomenės orkestras.
- 17 val.** Šventės pabaiga.

ORGANIZATORIUS

VYKDYTOJAS

PARTNERIAI

Lietuvos kalbų
sąjunga

LIETUVOS
KARIUOMENĖ

RĖMĖJAI

Augustinas Rakauskas

Broliai ir sesės šauliai, „Trimito“ skaitytojai,

šauliškas gyvenimas visada aktyvus. To įrodinėti nereikia. Tačiau vasarą veiklą, atrodo, patrigubėja – tik spėk suktis, jei nori visur sudalyvauti, daugiau pamatyti. Taigi šis sezonas šauliams tikrai ne atostogų metas. Kita vertus, šaulystė – tai tokia būseną, kur nėra skirties: čia darbo, o dabar – poilsio laikas. Tikras šaulys visada yra šaulys. „Tautos karys“, – kaip pasakytų V. Putvinskis–Pūtvis, – budrus, atliekantis priesaiką užtvirtintas, tačiau savanoriškai priimtas pareigas.

Pirmąkart po Sąjungos atkūrimo, t. y. praėjus ketvirčiui amžiaus, šauliai, kaip patikimi mūsų kariuomenės partneriai, dalyvavo didžiausiose šiemet nacionalinėse karinėse pratybose „Žaibo kirtis“. Ne kaip statistai, o kaip veikiantys asmenys, atliekantys konkrečius darbus. Toks kariuomenės ir Šaulių sąjungos glaudėjantis bendradarbiavimas nuteikia viltingai. Paminėtina ir tai, kad pamažėl tampame realiais partneriais, ne vien tik mums itin svarbios karinio pobūdžio paramos ėmėjais. Pernelyg girtis gal ir nevertėtų, tačiau konstatuoti tai, kad šauliai veda kariams išgyvenimo kursą (įvairiuose kariniuose daliniuose per pusmetį jų būta keturi), skaito paskaitas, tiesiog privalu. Kaip ir faktą apie šaulišką nuostatą ne laukti, kol tave pakvies Tėvynė, o pačiam atsilipti ir tapti kariu. Apie šaulius-karius savanorius nė nekalbame, nes tai gerokai „pagyvenusi“ kasdiena. Įdomu, ar daug tokių organizacijų yra, kuriose „verkinių“ ar jiems prijauniančiųjų savo gretose nė su žiburiu nerastume? Turime kuo didžiulotis.

Savanoriškai, dosniai dovanojančiųjų savajai LT tai, kas ir dera doram, teisingai mąstančiam, toliau nei rytdiena matančiam piliečiui, – laisvalaikio valandų, protinių ir fizinių veikimų, gebėjimų bei kitų neapčiuopiamų, tačiau itin svarbių žmogiškųjų dosnybių – savo organizacijoje turime gausiai. Todėl frazė „Aš – šaulys(-ė)“ skamba aidžiai. Ne vien tik Lietuvoje. Aidi, nes yra pripildyta gelminių esmių. Žinoma, jeigu jas nori arba pasistengi išvelgti.

Lolita Sipavičienė
„Trimito“ redaktorė

Šiame numeryje

Aktualija

- „Žaibo kirtis 2015“: šauliai pastebėti ir įvertinti 2
Tarnybą kariuomenėje pasirinkę šauliai:
nesuprantame bijančiųjų ir verkančiųjų 5
Geopolitika kaip tvorų statymo menas? 6
Šauliai testuoja naujas uniformas 9

Pokalbis

- Tremtis – atmintis, patirtys ir „dovanos“ 10

Išėivija

- Muzika šlovino laisvę pirmajame JAV mieste,
pripažinusiam Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą 12

Reporteris

- Jaunųjų šaulių žaidynės paskelbė vasarą 13
Šaulio diena – aktyviai, intelektualiai, darbingai 22

- Mazgai (pasidaryk knygutę pats) 17

Mes, jaunieji

- Įrodėme esantys geležinė komanda 24
Pratybose – priešas, realybėje – saugus užnugaris 25

Sportas

- Ne vien tik šaudyti, bet ir pasimokyti 26

Atmintis

- Šaulio diena: kada, kodėl ir kaip? 28
Pirmoji sovietinės okupacijos auka – šaulys A. Barauskas 30

Kultūra

- Visa Lietuva skambėjo nuo šaulių dainų 31

Naujos knygos

- 33

„Trimitas“ 2015 m. Nr. 3 (1299)

Lietuvos šaulių žurnalas

Leidžiamas nuo 1920 m. birželio

Atkurtas 1990 m. liepą. Išeina kas antrą mėnesį

Leidėjas

Lietuvos šaulių sąjunga www.sauliusajunga.lt

Redakcijos kolegija:

Liudas Gumbinas, LŠS vadas ats. plk. lt.,
Ernestas Lukoševičius, LŠS išėivijos šaulys,
Gediminas Jankus, Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios
rinktinės šaulys,
Jonas Godliauskas, LŠS Centro valdybos narys,
Karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės
šaulys,
Mindaugas Nefas, LŠS Centro valdybos, „Saja“ narys,
Plk. P. Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės šaulys,

Leonas Stonkus, LŠS Centro valdybos, Vakarų (jūros)

šaulių 3-osios rinktinės šaulys,

Kęstutis Vaitonis, CV narys,

Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės šaulys.

Redaktorė Lolita Sipavičienė

Korespondentas Valdas Kilpys

Kalbos redaktorė Danguolė Narbutienė

1 ir 4-ame viršeliuose Valdo Kilpio nuotraukos

„Trimito“ redakcijos adresas: Laisvės al. 34, 44240
Kaunas, Lietuva, tel.: (8 37) 22 46 47, (8 685) 6 53 01.
El. p. redakcija@sauliusajunga.lt; Leidinio indeksas 5291

Atstovai užsienyje:

LŠS išėivijoje (JAV) vadas J. R. Butkus (FB paskyra
Lietuvos šaulių sąjunga išėivijoje – Centro valdyba)
Toronto (Kanada) V. Pūtvio kuopos vadas V. Pečiulis

Sąskaita prenumeratai

Šiaulių bankas, sąskaitos Nr. LT14 7180 9000 0060 6626

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių
mintimis.

Rankraščiai negražinami ir nerecenzuojami.

Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuvę.

Spausdino KOPA,

dizaino ir leidybos UAB, Kampo g. 7, LT-50153,
Kaunas.

© Trimitas, 2015

ISSN 1392-4753

Tiražas 800 egz.

„Žaibo kirtis 2015“: šauliai pastebėti ir įvertinti

Valdas Kilpys

Rengtasi iš anksto

Gegužės mėnesį vykusioms nacionalinėms pratyboms „Žaibo kirtis 2015“ buvo ruošiamasi iš anksto. Šauliams skirtos labai aiškos ir konkrečios užduotys – nuo objektų apsaugos iki informacinio palaikymo. Vadai dalyvavo pratybų planavimo pasitarimuose, derino užduočių vykdymo aplinkybes ir detales. Pirmą kartą nepriklausomos Lietuvos istorijoje šauliai, kariai ir pareigūnai drauge realiai vykdė pratybų užduotis.

Taip pat buvo patikrinta Lietuvos kariuomenės mobilizacinė sistema. Potencialūs šauktiniai turėjo prisistatyti į nurodytus Prievolės centrus ir užsiregistruoti. Šis pasirengimas vykdyti mobilizaciją tapo visų pratybų įžanga, kurios buvo rengtos taip, kad maksimaliai atitiktų realias situacijas.

Pratybose „Žaibo kirtis 2015“ buvo modeliuojamos įvairios grėsmės. Dabar madingas „hibridinio karo“ konceptas atspindėjo pratybų scenarijuje, į kurį buvo įtraukti itin svarbūs Lietuvos saugumui objektai: Suskystintųjų gamtinių dujų terminalas, Klaipėdos jūrų uostas, Palangos oro uostas ir ki-

tos vietos. Pratybose dalyvavo apie trys tūkstančiai karių ir apie 500 vidaus saugumo sistemos pareigūnų.

Tiksłai ir užduotys

Pagrindinėse metų nacionalinėse pratybose buvo keliama labai aktualūs tikslai, nuo kurių priklauso mūsų valstybės saugumas. Pirmiausia stengtasi įvertinti Lietuvos kariuomenės Greitojo reagavimo pajėgas (GRP) ir jų sąveiką su Vidaus reikalų ministerijos ir kitų institucijų atstovų užduotimis.

„Žaibo kirtyje“ dalyvavo beveik visos LK pajėgos, Krašto apsaugos, Vidaus reikalų, Sveikatos apsaugos ministerijų atstovai, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento, policijos, viešojo saugumo tarnybos, valstybės sienos apsaugos vienetai, savivaldybės, Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentas, Karo prievolės komplektavimo skyriai, Vadovybės apsaugos departamentas ir, savaime suprantama, šauliai.

Šauliai – vieni iš svarbių pagalbininkų, todėl GRP sąveika su mūsų organizacija būtina. Vietinio pobūdžio ginkluotų incidentų prevencija, valstybės sienos pažeidimų užkardymas, informacijos rinkimas ir kitos užduotys šauliams yra labai parankios ir įveikiamos. Būtent tai ir pademonstravo neseniai vykusios pratybos.

„Separatistai“ nenorėjo lengvai pasiduoti

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės vado ats. mjr. Židručio Šadausko teigimu, labai svarbu, kad didinama kariuomenės ir šaulių sąveika. „Koordinavimas – labai svarbu. Be jo ypatingais atvejais galima sulaukti tragiškų pasekmių. Kariuomenė privalo žinoti, kad mes esame ir galime veikti išvien“, – tvirtino ats. mjr. Ž. Šadauskis.

Aktualus scenarijus

Kai Kaišiadorių gyventojai pirmą kartą išvydo tokio masto karinę operaciją, daugeliui kilo klausimų, kas gi čia vyksta. Pratybų „legenda“ buvo apmąstyta iki smulkmenų: gretimos nedraugiškos valstybės Udijos ginklais ir kitomis priemonėmis nuolat remiami separatistai padedant vietiniams gyventojams užėmė strateginius objektus ir pradėjo kelti realų pavojų nacionaliniam saugumui, nors karinė padėtis nebuvo skelbiama. Trijuose rajonuose susikongregavę „blogiukai“ pradėjo ardomąją veiklą.

Situacija nelinksma: vyksta maištai, valstybės ekonominė situacija vis prastėja, skleidžiama propaganda ir didėja nusikalstamumas. Visiems aišku – reikalingas GRP įsikišimas.

Aktyvioji pratybų fazė: okupuojamos svarbios vietos: savivaldybės, traukinių stotis, sandėliai. Kaišiadoryse ir Švenčionėliuose padėtis „kaista“. Separatistai perima vandens bokštą, savivaldybės pastatus, traukinių stotį. Pratybų „Žaibo kirtis“ tiesioginės atsakomybės karininkas mjr. Arnas Mikaila sakė, kad „tai tam tikras modeliavimas situacijos, kaip kad buvo Ukrainoje“. „Mūsų tikslas – ryžtingai ir tvirtai užkirsti kelią bet kokiai eskalacijai, kad nenuitektų to, kas vyko Ukrainoje“, – teigė karininkas.

Šauliai – reikalingi

Važiuojant Kaišiadorių centru į akis krito ryškiomis liemenėmis apsirengę ginkluoti šauliai. Smalsaujantys miestiečiai kalbino juos, klausinėjo, kas vyksta. Pagal pratybų scenarijų mieste padėtis pasidarė labai įtempta ir buvo nuspręsta dalį gyventojų iš miesto evakuoti. Būtent dėl to atidarytas gyventojų evakuacijos centras, kur visi norintieji turėjo užsiregistruoti ir tada laukti tolesnių nurodymų. Šauliams buvo patikėta šio centro apsauga ir viešosios tvarkos užtikrinimas.

Kariai skuba į pagalbą – grąžinti tvarką

Šauliai saugo evakuacijos centro prieigas

Šauliškas patrulis

Ginkluoti šauliai patruliavo centro prieigose, reguliavo eismą ir užtikrino tvarką patalpų viduje. Nereikia būti itin išvalgiu, kad suprastum, jog realios krizės atveju, būtent, šiose vietose tikėtini įvairūs konfliktai, kuriuos turės spręsti šauliai.

Apsilankėme ir apleistame pastatų komplekse kur įsikūrė gerai ginkluoti separatistai, remiami išgalvotos priešiškos valstybės Udijos. Iš ten buvo vadovaujama hibridiniams išpuoliams rytinėje ir centrinėje Lietuvos dalyse. Įdomi smulkmena: sukilėlių lyderis – prezidentas Antanas LaPat – deklaravo labai panašias „normas“, kaip kad dabar stengiasi daryti Rusijos propagandistai. Jis skelbė, kad sugrąžins „tradicines“ vertybes“, įveiks perdėtą liberalų požiūrį, įves tvarką.

Visos pajėgos operatyviai reagavo į separatistų veiksmus ir ėmėsi priemonių tvarkai įvesti. Viešojo saugumo tarnyba, dalis Greitojo reagavimo pajėgų ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybos pareigūnai suvaldė riaušes skatinančią minią, o Specialiųjų operacijų pajėgų kariai su antiteroristinių operacijų rinktinės „Aras“ pareigūnais neutralizavo Kaišiadorių savivaldybės pastatą užėmusius tariamus separatistus ir išlaisvino įkautus.

Tuo pat metu Pabradės poligone taip pat nestigo veiksmo. „Mūsiškiai“ apsupo sandėlius saugančias priešiškas pajėgas, neutralizavo jas ir atkirto kituose regionuose įsitvirtinusius separatistus nuo aprūpinimo. Situacijai stabilizuojantis miestus blokuojančių praleidžiamųjų punktų kontrolė buvo perduota policijos ir šaulių atsakomybei.

Kalba dalyviai

Pratybų „Žaibo kirtis“ koordinatoriaus Šaulių sąjungos štabo karinio rengimo specialisto ats. mjr. Alberto Daugirdo teigimu, šios pratybos buvo naudingos visoms dalyvavusioms institucijoms. „Mes, šauliai, galėjome dalyvauti tokiose didelėse pratybose, o kariuomenei suteikta puiki proga sužinoti apie mūsų galimybes ir jas įvertinti“, – sakė ats. mjr. A. Daugirdas. Pasak jo, pratybų pradžioje šaulių atžvilgiu jautėsi tam tikras „šaltukas“, kuris paskui dingo. „Įgijome puikios „darbinės medžiagos“, kurią dabar turime įvertinti ir padaryti reikiamas išvadas. Turime detalizuoti vykdomas funkcijas, tobulinti sąveiką ir nuveikti nemažai darbų, kad bendradarbiavimas su valstybės institucijomis gresiant pavojui būtų aiškus ir greitas bei efektyvus“, – sakė pratybose nuo pirmos iki paskutinės dienos dalyvavęs ats. mjr. A. Daugirdas.

Ats. mjr. Ž. Šadauskio teigimu, bene didžiausia šių pratybų vertė yra tai, kad jos vyko ne kur nors miškinguose poligonuose ar kitose neurbanizuotose vietovėse, o ten, kur gyvena, dirba realūs žmonės. „Mes, šauliai, gyvename čia, šiuose miestuose, esame pasirengę čia veikti. Taigi tokio pobūdžio miestuose vykstančios pratybos, turinčios tokį realų scenarijų, yra labai prasmingos. Šauliai tampa realia pasipriešinimo dalimi, ir tai visi turėtų žinoti“, – tvirtino ats. mjr. Ž. Šadauskis.

Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vado pavaduotojos Renatos Šmailienės teigimu, pra-

tybos neabejotinai davė pozityvios patirties. „Galėjome tiesiogiai bendradarbiauti su kariuomene, identifikuoti plusus ir minusus. Mūsų užduotis buvo organizuoti antimitingą, taip pat atlikome kai kurias žvalgymo, informacijos rinkimo užduotis“, – pasakojo šaulė. Pasak jos, pratybas galima traktuoti kaip pirmą žingsnį einant realių, šauliams skirtų užduočių išgryninimo link. Nepaisant to, kad kartais stigo susikalbėjimo ir tarp pačios kariuomenės padalinių, šauliai puikiai susitvarkė su iššūkiais. „Teisinė bazė, materialinis aprūpinimas, kai kurie sąveikos aspektai turėtų gerėti, tačiau, nepaisant to, pratybų metu išmokome daug pamokų“, – tvirtino R. Šmailienė.

Visi pašnekovai itin pabrėžė pratybose dalyvavusių šaulių motyvaciją, lankstumą ir norą mokytis, prisidėti prie užduočių tinkamo vykdymo.

Nė vienas „blogiukas“ čia neprasmuks

„Išvalyti“ miestą nuo „separatistų“ prireikė nemaža pastangų

Tarnybą kariuomenėje pasirinkę šauliai: nesuprantame bijančiųjų ir verkiančiųjų

Sąveika, suderinamumas, tarpusavio pagalba ir bendrystė – tokiais žodžiais galėtų būti nusakomas Lietuvos kariuomenės ir Šaulių sąjungos santykis. Tačiau yra sritis, kuri yra be galo svarbi abiem pusėms ir kuriai galioja atskiras apibūdinimas.

Savanoriškai tarnauti kariuomenėje einantys šauliai mūsų organizacijoje nėra retenybė, ir būtent jie kuria tą kokybiškai naują santykį. Džiaugiamės ir didžiujamės šiais žmonėmis. Lietuva dėl jų motyvuoto apsisprendimo nepaliaujamai stiprėja. Apie tai, kas paskatino žengti tokį žingsnį, nutarėme pasiteirauti bei trumpai pasikalbėti su keletu šaulių.

Šaulys Stasys Labokas:

„Karyba mane traukė nuo mažų dienų. Gal dėl to ir atsiradau Šaulių sąjungoje. Drąsiai galiu teigti, kad ši organizacija tapo dideliu postūmiu eiti tarnauti į Lietuvos kariuomenę. Jau žinau, kad teks tarnauti Ruklos miestelyje, tad šiek tiek ramiau, nors tikslaus dalinio dar nesužinojau. Šiaip kažkokios ypatingos baimės nejaučiu - šaulių veikla suteikė daug galimybių susipažinti su karišku gyvenimu. Pasakyčiau netgi priešingai: laikiu spalio mėnesio, kai prasidės tarnyba. Tinkamai susiklosčius aplinkybėms, planuoju tolesnį savo gyvenimą sieti su kariuomene. Žodžiu, bus matyti kaip seksis tarnyba, bet minčių apie ateitį, susietą su karyba, irgi turiu...“

Šaulys Ignas Markevičius:

„Taip susiklostė, kad prieš porą metų buvau nusprendęs stoti į Krašto apsaugos savanorių pajėgas, tačiau patyriau traumą, ir tai teko atidėti. Pradėjęs mokslus vis pagalvodavau apie bazinius karinius mokymus, bet ir vėl šis bei tas sutrukdė. Dabar, atrodo, sulaukiau tinkamiausio momento, nes baigiu bakalauro studijas ir pailsėjęs, pasportavęs porą mėnesių pradėsiu tarnybą Lietuvos kariuomenėje. Kaip savanoris rinkausi vietą netoli Vilniaus. Tarnybos nebijau, nes šaulys esu jau dešimt metų, tai, ką dabar jaučiu, yra veikiau ne baimė, bet neramumas. Bet, tikiu, kad viskas bus gerai.“

Šaulė Karolina Vilčinskaitė:

„Esu karė savanorė ir seniai galvoju savo ateitį susieti su kariuomene. Mano svajonė – tapti karo policininke arba, jei nepavyks, stosių į gen. J. Žemaičio Lietuvos karo akademiją. Buvimas šaule man itin padeda. Teko dalyvauti kario savanorio baziniame kurse, kur nustebau: beveik devyniasdešimt procentų žinių man buvo ne naujiena. Taip pat jokio streso nekėlė dienvartinė ir kiti kariški reikalai. Buvo nesunku. Esu tikra, kad panašiai bus ir pradėjus tarnybą. Artimieji į mano pasirinkimą reagavo puikiai. Nuo 10 klasės visiems tvirtinau, kad būsiu karė, tad šis mano žingsnis niekam netapo staigmena. Ir kitiems patariu: nebijokite. Ypač tai taikytina tiems, kurie dar dvejoja dėl savo gyvenimo kelio. Nesuprantu verkiančių vyrų, juk jie privalo eiti pirmi, o ne panelės...“

Bendravo Valdas Kilpys

Nuotraukos iš asmeninių albumų

Geopolitika kaip tvorų statymo menas

Valdas Kilpys

Apie geopolitiką ir... tvorą

Jei įdėmiau sekate kiek intelektualėsiu pasisakymus žiniasklaidoje turbūt pastebėjote, kad vienas iš nuolat vartojamų žodžių tapo „geopolitika“. Kalbėti ir rašyti „apie geopolitiką“ yra itin malonus užsiėmimas visiems be išimties: politikos mėgėjams, politologams ir profesionaliems politikams. Priežastis paprasta: jokios atsakomybės, pakanka itin epizodiškų žinių ir visapusiškas susireikšminimas garantuotas.

Tokios kalbos suteikia kalbėtojų menamą galią „spręsti“ apie pasaulio tvarką. Vizijų, strategijų ir globalių problemų nagrinėjimas visada buvo ir liks mielesnis užsiėmimas, nei konkrečių reikalų tvarkymas. Tiesiog tokia žmogaus prigimtis.

Sekdami dabarties „madą“ manipuluoti geopolitinėmis sąvokomis ir terminais, nusprendėme juos papildyti dar viena – tvoros – alegorija, kuri bene geriausiai išreiškia geopolitikos esmę: modeliuoti menamą tvorą tarp valstybių, jų sąjungų ir kontinentų išsidėstymo schemas.

Siekiant tikslumo, būtina paminėti, kad geopolitikos terminą sukūrė švedų mokslininkas Rudolfas Kjellenas. Šį mokslą jis apibūdino kaip „geografinių veiksnių poveikio tautų ir valstybių politiniams reiškiniams tyrinėjimą“.

Vokietis Friedrichas Ratzelas valstybes tapatino gyvūnų bendrijoms. Jis tvirtino, kad vieni gyvūnai tobulėja, kiti silpsta, tad vyksta nuolatinė ir nesibaigianti valstybių pasaulio evoliucija. Visa tai yra natūralūs procesai, kurie lygintini su tvorų statymu, griovimu bei perdirbinėjimu keičiant jų aukštį ir stiprumą.

Dar viena geopolitikos teorija ją traktuoja kaip galių sąveiką. Kitaip tariant, viskas priklauso nuo viešokio ar kitokio darinio galios: jei stipresnis, tai didini savo įtakos zoną, jei silpnėsi – anksčiau ar vėliau atsidursi stipresniojo įtakoje.

Kad ir kaip būtų, visi trys paminėtieji geopolitikos aspektai neprieštarauja mūsų pasirinktai „tvorų statymo“ alegorijai, nes kiekvienu atveju yra brėžiamos tam tikros ribos, kurias be vargo galima tapatinti su mūsų lietuviškam mentalitetui artimu tvoros įvaizdžiu.

Iliuzijos apie „savo kiemo“ svarbą

Eurocentristinis pasaulio matymas yra bene labiausiai mūsų šalyje išsivyravusi iliuzija kalbant apie globalius procesus. It kokie iš praeities atgimę Romą pasaulio centru regėję patricijai, europiečiai įsivaizduoja, kad jų žemynas yra pasaulio bamba, ašis apie kurią sukasi visi globalūs reikalai. Tradiciškai lai-

komasi minties, kad Lotynų Amerika, Ramiojo vandenyno salos ir net Indija su Kinija yra tolokai nuo centro nutolę pakraščiai. Toks požiūris – visiškai nesąmonė.

Objektyviai vertinant, kinų pasaulio suvokimas būtų bene geriausias: daugiausiai žmonių gyvena Azijoje bei Ramiojo vandenyno pakrantėse ir salose. Ten sukuriamas didžioji dalis pasaulio BVP, todėl kinai visai teisėtai savo valstybę gali traktuoti kaip pasaulio vidurį. Europa, nekalbant apie smulkesnes jos dalis, jiems yra gilus užkampis.

Nepaisant to, kad bene kiekvienas žemės gyventojas (ką jau kalbėti apie valstybes) mano esąs pasaulio centras, kalbant apie įtakos dalijimąsi ar net karinius konfliktus (o jie yra tik viena įtakų pasidalijimo išraiška), tenka grįžti prie kone viduramžiško geopolitikos traktavimo: XXI amžiuje vis vien tenka kalbėti veikiau apie lokalius konfliktus, o ne globalias konfrontacijas.

Atrodo, kad didžiųjų valstybių lyderiai įgavo pakankamai proto, jog suvoktų, bet galingiausiųjų jėgų susidūrimas gali būti sietinas su žmonijos pa-baiga. Kitaip tariant, „žalieji žmogeliukai“ laimės neieško kituose kontinentuose, o išdygsta kaimyninių šalių teritorijose. Ypač tada, jei jų „tvoros“ yra skylėtos.

Apie Šiaurės Korėjos „tvorų meistrus“

Pradėkime nuo ikoninio „tvorų statymo“ pavyzdžio – Šiaurės Korėjos. Kai 1953 metais Korėjos pusiasalis po trejus metus trukusio permainingo karo buvo galutinai padalintas į Pietų ir Šiaurės Korėją, ko gero, niekas neįsivaizdavo, kad ši skirtis taps tokia gili.

Dvi Korėjos valstybės pasirinko skirtingą raidos kelią. Per kelis dešimtmečius demokratinė Pietų Korėja savo išsivystymo lygiu gerokai pranoko totalitarinį komunistinį režimą pasirinkusią Šiaurės Korėją, kuri taip ir liko ekonomiškai atsilikusi, uždara šalis.

Piliečių izoliavimas ir laikymas už tvoros reiškiasi daugybe pavidalų: varžomas priėjimas prie „pavojingų“ interneto tinklalapių ir užsienio žiniasklaidos, nepalaikomi diplomatiniai santykiai su daugeliu pasaulio šalių, nėra jokios informacijos, žodžiu, visiškas dugnas.

Kita vertus, Šiaurės Korėja nori būti globalaus pasaulio dalimi. Ji siekia dėmesio, ekonominės ir humanitarinės pagalbos, nes pati nieko pasigaminti neišgali. Karinė galia pasitelkiama kaip spaudimo priemonė norint gauti kuo daugiau humanitarinės pagalbos bei ekonominės ir politinės naudos.

Turbūt visiems aišku, kad tokio tipo tvoros veikiau saugo valstybę ne nuo išorės priešių, o tarnauja kaip savų piliečių kvailinimo garantas. Pasistačius tokius dangų siekiančius barjerus pradeda atrodyti,

kad aplink vien priešai, tad anksčiau ar vėliau valstybė įgauna įvairių anomalinių bruožų.

Apie neišmanėlius „tvorų statytojus“

Bene labiausiai tvorų statymu dabar suinteresuota ir ši meną bandanti įvaldyti šalis yra Rusija. Tačiau keista ir kartais juokinga yra tai, kad dažnai būdami tik prastos kvalifikacijos kopijuotojais, šios šalies valdantieji tarpusavyje nesusugeba susitarti, kokių gi tvorų jiems reikia ir kaip jas derėtų statyti. Būtent dėl to gimsta iki šiol dar pasaulio istorijoje neregėta valstybinio lygio šizofrenija (susidvejinimas).

Pateiksime kelis pavyzdžius. Tarim, istorija su Prancūzijoje pagamintais desantiniais laivais „Mistral“. Gegužės mėnesį buvo (kol kas neoficialiai) pranešta, kad gamintojai netieks Rusijai „Mistral“ klasės karo laivų, bet yra pasirengę kompensuoti patirtas išlaidas (Šaltinis: Prancūzijos savaitraštis „Le Journal du Dimanche“).

Galvokime logiškai: koks kvailys gali tuo pat metu pradėti agresiją prieš Europos valstybę ir pirkti ginklus iš dar vienos Europos valstybės, kuri yra viena iš „Europos be karų“ koncepcijos kūrėjų? Kitaip tariant, ta pati šalis pradeda statyti naują tvorą ir pati pyksta, kad ta tvora trukdo važinėti jos nuosavam transportui. Kuo ne šizofrenija?

Dar vienas pavyzdys sietinas su energetika. Niekam ne paslaptis, kad Rusija yra „energetinė galybė“, kurios išgyvenimas priklauso nuo gamtos iškasenų kainų rinkose. Vienu metu dujų biznis jai sekėsi visai neprastai. Negana to, aukštos naftos kainos įgalino Kremliaus „ratelį“ visai dosniai gyventi nepamirštant ir savo interesų.

Tačiau vietoje to, kad būtų plėtojamas normalus verslas, buvo padaryta viskas, kas tik įmanoma blogiausio, kad Europos valstybės aiškiai suvoktų, jog metas mąstyti apie alternatyvius energetikos šaltinius ir/ar patikimesnius tiekėjus. Ačiū Dievui, Lietuva taip pat padarė reikiamas išvadas ir dabar Klaipėdoje turime SGD terminalą, tiesiamos elektros jungtys su Švedija ir Lenkija.

Išvada paprasta: kad pastatytum gerą tvorą, reikia ne tik mokėti garsiai trankyti plaktuku, bet ir gerai išmatuoti.

Apie bandymus vienas tvoras pakeisti kitomis

Akylesni Lietuvos gynybinei tematikai skirtų tekstų skaitytojai vasaros pradžioje pastebėjo, kad viešojoje erdvėje pradėjo rasti straipsniai, kuriuos galima būtų įvardyti kaip „prieštaraujančius karo propagandai“. Žymūs akademikai Leonidas Donskis, Kęstutis

Autoriaus nuotr.

Girnius tvirtina, kad lazda jau perlenkta, ir pats metas „nuleisti garą“ kalbant apie Rusijos keliamas grėsmes ir kariuomenės stiprinimą. Vilniuje susirinkę jausmingi ir taikūs jaunuoliai protestavo prieš šauktinių kariuomenę ir akcentavo „teisę nežudyti“.

Nieko nesmerkdamai pabandykime blaiviai mąstyti apie oponentų patiekiamus argumentus arba, prisiminus mūsų alegoriją, bandymą „griauti tvoras“:

a) „Teisė nežudyti“? Tai absoliutus sąvokų apvertimas aukštyn kojomis. Žmogus privalo nežudyti! Tai nėra jo teisė. Būdamas *homo sapiens* (mąstantis lot.) žmogus aiškiai suvokia, kad žudymas nėra jo prigimtis. Kaip ir agresija, kurios pasireiškimas Europoje vėl regime. Tad žmogus turi teisę ir dar labiau pareigą ginti „teisę nežudyti“ ginklu. Kitu atveju lieka tik atsipalaiduoti ir prievartaujamiems „stengtis pajusti malonumą“

b) Įvedama cenzūra, draudžiamos rusiškos laidos? Iš Kremliaus perimta manipuliavimo technologija. Realiai susiduriame su teismo sprendimu pritaikyta bausme už šiurkštų įstatymo pažeidimą vienam konkrečiam kanalui. Ir nieko daugiau. Nagrinėti to

kanalo laidų turinį būtų beprasmiška – jis atvirai melagingas ir kurstantis nesantaiką. Ar mes tai turime toleruoti? Atsakymas aiškus – ne.

c) Lietuvos rusai čia pradeda jaustis „nesaugiai“? Sunku surasti kokių nors argumentų, kai teiginys laužtas iš piršto. Niekas, niekada, niekuo nekaltino rusakalbių Lietuvos piliečių bendrai, *in corpore*. Kad yra keli niekšai – faktas, bet visa tautinė bendrija čia niekuo dėta. Paprasta.

Pateikėme tik kelis argumentus, kuriais manipuluojant bandoma vienas tvoras pakeisti kitomis. Prireikus jų galima rasti ir daugiau. Tačiau esmė ne kinta – pareiga ginti savo vertybes yra neatsiejama nuo tam tikrų riboženklų, kuriuos peržengęs asmuo tampa priešu ir jį reikia neutralizuoti. Blogiausia kas gali nutikti yra tų riboženklų stumdymas arba tvirtinimas, kad visi gali eiti kur panorėję ir kad pasaulis nebeskirstomas į savus ir svetimus.

Apie ateities tvoras

Nekyla nei mažiausios abejonės, kad Lietuvai pagrindinis klausimas yra apie ribą, kuri skirs vadinamuosius Rytus nuo Vakarų. Kol kas pagal priklausymą tarptautinėms organizacijoms ir blokams esame Vakarų pusėje. Tačiau būtina paminėti dar vieną iliuziją, kuri nuolat tarpsta geopolitiniuose pokalbiuose: buvimas Vakarų ikūnijančiuose blokuose ir sąjungose nėra toks stabilus kaip atrodo iš pirmo žvilgsnio. Viskas kinta ir pakanka tik

vieno susitarimo tarp pasaulio galingųjų, ir mūsų valstybė gali atsidurti geopolitikos paraštėse. Tarptautinė teisė galioja tik tiek, kiek jos laikosi pačios valstybės. Kaip parodė visai netolima praeitis, kai kurios iš galingųjų yra linkusios į tarptautinę teisę nusispjaut.

Pagrindinė skirtis tarp vadinamųjų Rytų ir Vakarų sietina su skirtingu pasaulio suvokimu. Vieniems atrodo, kad įmanoma viską „pasidalinti“, o kiti mąsto globaliai ir ne vien įtakų, galių kategorijomis. Vakarams galios žaidimai ne mažiau svarbūs nei Rusijai, tačiau demokratinis valstybių bendravimo būdas bent formaliai užtikrina kiekvieno teisę tvarkytis savaip.

Beje, kalbant apie Rytus ir Vakarus būtų didelė klaida tiems patiems Rytams priskirti drauge Rusiją ir Kiniją. Kinai, skirtingai nuo nieko neveikiančių tingių rusų, kuriems kalbos apie geopolitiką yra tarsi medus, tiesiog dirba nesileisdami į ilgas kalbas. Jų rytietiškas kaip diena ir naktis skiriasi nuo slaviškojo bizantiškumo, kurį stereotipiškai visi yra įpratę vadinti rytiškumu.

Tradicionis klausimas: kas iš to? Atsakymas paprastas – džiaukimės kol dar galime ir vertinkime tai, kad Lietuva nėra vien pasroviui plaukiantis šapelis. Paskutiniųjų metų Lietuvos užsienio politika žymiai užtelėjo visomis prasmėmis, todėl visada išlieka viltis, kad tarp didžiųjų tvorų išliks nedidelis lopinys žemės prie Baltijos jūros, kuriame Dievulis lėmė mums gyventi.

Šauliai testuoja naujas uniformas

Šiuo metu Lietuvos šaulių sąjunga iš dabar egzistuojančių uniformų visumos renka labiausiai tinkamą. Taigi Sąjungos štabo ir Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės kovinių būrių šauliai praktikoje išbando įvairius uniformų variantus. Tai buvo galima išvysti neseniai Marijampolėje vykusioje Kariuomenės ir visuomenės vienybės dienoje.

Specialistų teigimu, dabarties uniformų kūrėjai remiasi trimis principais, taikomais kuriant maskuojamąsias karių uniformas, o būtent: bendras susiliejęs su aplinka, kario figūros iškraipymas ar pasinaudojimas stebėtojo naudojamų technikos priemonių ypatybėmis. Kiekvienu konkrečiu atveju pritaikomas tam tikras konkretus principas, tačiau dėl LŠS funkcijų universalumo linkstama prie amerikiečių sukurto rašto „MultiCam“, galinčio konkuruoti su specializuotais maskavimo raštais. Šis universalus raštas tinkamas įvairioms vietovėms – dykumoms, miestams, miškams – bei visiems metų laikams. Didelis dėmesys skiriamas ne vien tik uniformos raštui, bet ir funkcionaliam kišenių bei kitų specialių aksesuarų išdėstymui.

Pirmajame bandymų etape naująją uniformą vilki kai kurie etatiniai šaulių sąjungos darbuotojai ir objektus saugantys šauliai, kadangi jie uniformas

dėvi intensyviau, taip pat periodiškai į pratybas besirenkantis būrelis šaulių.

Kaip teigia LŠS štabo karinio rengimo specialistas ats. mjr. Albertas Daugirdas, mokymuose bei pratybose testuojantis naująją uniformą: „Jau pirmi bandymai parodė, kad sodrios žalumos fone dabartinis „MultiCam“ raštas šviesokas, tačiau kartu su tamsesne ekipuote, ginklu ir įranga maskuojamosios jo savybės pagerėja. Lygiagrečiai kilo mintis pratybų metu kombinuoti du maskuojamuosius raštus, t.y. dabartinę šaulių „Woodland“ tipo uniformą su „MultiCam“ tipo. Pavyzdžiui, sodrios žalumos vietovėje dėvėti „Woodland“ uniformą, o šviesesnėje vietovėje, tarkime, pavasarį ir rudenį spygliuočių miške ar išdžiūvusiose pievose ir pan., – „Multicam“ tipo. Galų gale šaulys vis tiek laimi – jis kuprinėje visuomet turi atsarginę sausą uniformą, o tam tikromis sąlygomis – labiau prie vietovės pritaikytą rūbą.

Planuojama, kad naujų šaulių uniformų testavimas turėtų baigtis 2015-ųjų rudenį.

„Trimito“ informacija

Nesutrikite ir nesistebėkite pamatę neįprastomis uniformomis vilkinčius brolius ir seses šaulius. Šią aprangą šauliai šiuo metu testuoja

Tremtis – atmintis, patirtys ir „dovanos“

Birželio 15-ąją minėjome tragišką mūsų valstybei datą – prieš 75-erius metus Sovietų Sąjunga okupavo ir netrukus aneksavo Lietuvos valstybę. Po metų, 1941-ųjų birželio 14 dieną, prasidėjo masiniai Lietuvos gyventojų trėmimai. Genocido ir rezistencijos tyrimo centro duomenimis, per pirmuosius okupacijos metus buvo įkalinta, nužudyta ir ištremta apie 23 tūkst. žmonių, 1940-1953 metais – daugiau nei 280 tūkst. – inteligentija, politikos ir karo veikėjai, turtin gesnieji ūkininkai.

Kiekvienas skaičius slepia tragišką Lietuvos žmogaus likimą: išgyvenimus, patirtis, pamokas – neištrinamas iš atminties, skaudžias ir... vertingas. Apie tai kalbamės su 21-erius metus tremtyje išgyvenusia Jūrate Marcinkevičiene, ilgamete Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos lydere, aktyvia Liustracijos komisijos nare, Ypatingojo archyvo skaitytoja.

Kodėl Jūsų šeima buvo ištremta?

Mano tėvai mokytojavo Kupiškio krašte: tėvas dešimt metų dirbo direktoriumi, mama – pradinių klasių mokytoja Subačiaus, vėliau, dvejus metus prieš tremtį, Šimonių mokykloje. Kadangi tėvas buvo kilęs iš labai neturtingos šeimos – „gritelniukų“ (*bežemis valstietis – red. past.*), iš pradžių sovietų valdžia jį netgi skatino – patikėjo suaugusiųjų švietimą. Pagrindinė priežastis, kodėl mus išvežė, manau, yra ta, kad tėvas nepakluso komsorgo (*visuomeninės politinės Tarybų Sąjungos jaunimo organizacijos vadovas – red. past.*) Leibario Zinkovičiaus įsakui nukabinti Lietuvos rašytojų – Maironio bei Žemaitės – portretus, ir parodė jam duris. Kita priežastis – visi Šimonių mokyklos mokytojai birželio 14 d. buvo ištremti.

Tuomet man buvo ketveri. Šeimoje augome keturi vaikai, tik jauniausią sergančią dukrą Dalytę mama paliko pas auklę...

Patekote į baisiausią vietą – prie Laptevų jūros, už poliarinio rato

Iš pradžių, 1941-aisiais, buvome atvežti į Altajaus kraštą, o po metų – prie Laptevų jūros, kur išgyvenome devynerius metus. Tuo metu buvo dvi pagrindinės tremties vietos: Lenos bei Janos upių intakai. Sąlygos abiejose buvo panašios. Manau, kad apie tai plačiau neverta kalbėti: visi, kam ši tema bent kiek įdomi, žino, skaitė, kaip ten žmonės gyveno, kaip ant narų miegančiams prišaldavo prie sienos plaukai ir kitus dalykus. Taigi mus ir dar dvidešimt šeimų apgyvendino jurtoje, kurios vidury stovėjo geležinė krosnis, šonuose – dviaukščiai gultai. Čia atvežti žmonės iki tol nė neišvaizdavo, kas yra tremtis. Pamatė. Prisimenu, mama šildydavo plytas ir dėdavo mums, vaikams, prie kojų.

Darbas sunkus – žvejyba: plikomis rankomis traukti tinklus su žuvimi, kai lauke 40 laipsnių šalčio. Tai atėmė daug laiko bei pastangų. Tačiau pats baisiausias dalykas buvo tai, kad žuvies neleido parsinešti į jurta. Už neklausymą baudavo – sodino į kalėjimą.

Tėvas vaikystėje buvo išmokęs trijų amatų: batisiuvio, dailidės ir staliaus. Tai tremtyje praverė. Prie Laptevų jūros jis statė jurtas, barakus...

Du kilometrai nuo mūsų tremties vietos buvo mažas kaimelis, kur gyveno jakutai. Iš jų žmonės prsimanydavo miltų mainais į drabužius, papuošalus. Vėliau, kai pramokome gyventi atšiauriomis sąlygomis, jakutai ateidavo pas mus mainyti... Dauguma šeimų gyveno be vyrų, vien moterys su vaikais, tad joms buvo sunkiausia – vaikai mirdavo iš bado. Mums buvo lengviau. Iki 1945 metų, rinkimų. Tada tėvas pasipriešino režimui – nėjo balsuoti, o atėjusiesiems kviesti pasakė: „Jūsų rinkimai – komedija, o aš jums ne komediantas.“ Partorgui Kulaginui pareiškė, kad jo įsitikinimų nepakeis „net tankai, kurie trypia mano kraštą.“

Už tokius žodžius tėvą penkeriems metams pasodino į kalėjimą. Vienerius kalėjo Tiksyje, vėliau Jakutske.

Likus be tėvo, gyvenimas gerokai pasunkėjo?

Taip, prasidėjo vargas: mama sirgo, paauglys, tada jam buvo keturiolika, brolis įsigijo šunų ir pradėjo važinėti kinkiniu – 100 kilometrų! – į Tiksį, vienuolikmetė sesuo mezgė tinklus, aš, devynerių, prižiūrėjau vaiką.

Atsimenu tokią detalę: brolis per istorijos pamoką mokytojo pasiteiravo, kodėl vadovėlyje rašoma netiesa, t.y., kad Sovietų Sąjungoje nėra žmogaus eksploatacijos. Sistema suveikė – į tėvo bylą buvo įrašyta: „Auklėja vaikus antitarybine dvasia“. Gerau atsimenu, kad šeimoje visą laiką jutome lietuvišką auklėjimą. Net būdamas kalėjime tėvas laiške liepė išmokyti Vinco Kudirkos eilėraštį „Ne tas yra didis“. Ir šandien šias eiles moku:

Ne tas yra didis, prieš ką milijonai
Prispausti retėžiais žemyn galvas lenkia,
O dvasioje keikia; didžiais ne tironai,
Kuriuos reikia garbinti, nors jie visiems kenkia.

Tik tas yra didis, kurs gyvastį savo
Paskyrė teikimui tik artimiems laimės,
Kuris didžius darbus žmonijai aukavo,
Prieš ką sviestas klaupia su dėkui, niš baimės.

Taigi mokykloje mokėmės: „Piervyj sokol – Lenin, vtoroj sokol – Stalin...“ (*pirmasis sakalas – Leninas, antras – Stalinas – rus.*), o namie – „Ne tas yra didis“. Mes, vaikai, viską supratom, bet tylėjom. Taigi i jūsų klausimą, ar esu tvirta, atsakau – taip. Ne aš viena. Taip pat ir dukros: Eglė Vittig, parašiusi knygą „Nacionalinės etikos griuvėsiai, arba kaip nužudyti valstybę intelektualų rankomis“, kuri sukėlė didelį triukšmą Lietuvoje, bei Birutė (*Birutė Mar – red. past.*), kuri yra menininkė – Nacionalinio dramos teatro režisierė.

Paskutiniame savo spektaklyje „Ledo vaikai“ ji kalba apie Jūsų šeimos, kitų Lietuvos tremtinių patirtis bei košmarus...

Užverčiau Birutę knygomis apie tremtį, rezistenciją – šiai temai skyriau apie devyniolika metų – taigi esu sukaupusi labai didelę biblioteką. Apie rezistenciją, turiu pasakyti, nieko nežinojau, bet pradėjusi domėtis labai jautriai sureagavau. Kadangi medžiaga buvo labai plati, Birutė nutarė i tremtį pažvelgti vaikų akimis. Ne vien tik mūsų, tėvų, kurie abu buvo ledo vaikai – tremtiniai iš tos pačios jurtos nuo Laptevų jūros, bet ir kitų. Šį spektaklį reikia pažiūrėti.

Užsiminėte apie devyniolikos metų darbą – po kruopelę rinkote duomenis apie tremtinius, juos ištrėmusiuosius...

Darbas Tremtinių sąjungoje man buvo Dievo dovana: praplėčiau istorines žinias, gavau galimybę dirbti Lietuvos ypatingajame archyve. Čia peržiūrėjau apie šešis šimtus 1940–1941 metų politinių kalinių bylų, nurašiau kaltinimus, visų tardytojų – nusi kaltėlių – pavardes. Medžiagą 2000-aisiais pateikiau tarptautiniam kongresui „Komunizmo nusikaltimų įvertinimas“ bei visuomeniniam tribunolui. Atlikau didelį darbą, kuris man buvo labai įdomus – pamatčiau visą Lietuvos naikavimo schemą. Taip pat norėjau patikrinti skelbiamą faktą, kad tarp minėtųjų pavardžių buvo daug lietuvių. Galiu patvirtinti, kad buvo ir lietuvių, ir rusų, ir žydų. Kai šias pavardes paskelbėme, priekaištų negavau, nes pateikiau nuorodas, iš kur imta informacija.

Tiesa, nuveikiau dar vieną darbą – atlikau analizę visų gyvenusiųjų Bykovo Myse, Jakutijoje, ir Lietuvos gyventojų rezistencijos centro žinyne surašiau žmones, šeimas, jų netektis. Ten buvo ir žydų, ir lietuvių, ir rusų. Beje, nuo trečios klasės mano geriausia draugė tremty buvo žydaitė, dabar gyvenanti Niujorke, kita – Ruta – irgi. Ji mirė tremty. Dar turėjau dvi suomes ir dvi vokietes drauges Novosibirske, o

su rusais, su kuriais gyvenau Novosibirske, ir dabar susirašinėju, nors praėjo daugiau nei 50 metų, ir Mas-koje turiu draugų. Man svarbu žmogus, jo moralė, o tautybių atžvilgiu nusiteikimo neturiu.

Koks giliausias, labiausiai sukrėtęs prisiminimas iš tremties?

Tėvo suėmimas. Atsimenu, atlekiu linksma iš mokyklos ir matau verkiantį brolių, namie enkavedistai. Tada nesupratau, kas vyksta.

Atsimenu dar vieną faktą: 1956 metai pradėjo dalyti pasus. Tėvuką pakvietė i komendantūrą ir liepė, prieš pasiimant, pasirašyti, kad negrįš i Lietuvą. Tėvas tada apsisuko ir išėjo: „Kam man tas pasas, jei negaliu grįžti namo?“ – tepasakė. Taip buvome auklėjami. Eglė yra tokia pati kovotoja kaip mano tėtis, Birutės erdvė – menas.

Ar galite ką nors iš tremtyje įgytos patirties įvardyti kaip svarbią, reikšmingą gyvenime?

Man tremtis suteikė didelę patirtį, užsigrūdinimą, Lietuvos idealizavimą. Grįžusi po dvidešimt vienerių metų gimtinėnė ne kiek ja nenusivyliau ir dabar nesu nusivylusi. Čia – mūsų žemė, čia – mūsų laisvė. Dažnam, šiandien dejuojančiam, pasiūlau nuvažiuoti prie Laptevų jūros ir ten pagyventi.

Tremtis užgrūdino, sukūrė galimybę žvelgti i gyvenimą plačiau. Vėliau mes, tremtiniai, visas jėgas skyrėme kovai už nepriklausomybę – skruzdės indėlių įnešėme. Darėme viską, ką reikėjo, nesireklamavome. Dabar, kai praplaukia nepriklausomybės atkūrimo vaizdai, menu, kad mūsų, tremtinių, ten dalyvavo nepaprastai daug. Kai buvau Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdybos pirmininkė ir važinėju po mūsų filialus (jų yra 56), patyriau, kad visi po skruzdės šapelį, tylų indėlių įnešė. Tas metas – pats gražiausias mano gyvenime. Birutė teisingai užbaigė spektaklį. I kunigo klausimą, kas mus, tremtinius, tokiais gražiais padarė, atsakome: „Sibiras“. Taip, kančia išgrynina žmogų. Supratimas tampa gilesnis, platesnis. Todėl visad sakau, kad Lietuva man yra gyvenimo pagrindas. Nenusivyliau ja nei tada, kai grįžau iš tremties – 1962-aisiais, nei dabar, nors matau, kas yra negerai. Tačiau taip pat suprantu, kas galėjo atsitikti...

Pažįstu ne vieną tremtinį, kuris vaikystę, prabėgusią Sibiro platybėse, atsimena gana šviesiai. Gal todėl, kad tai vaikystė? O Jūs ar menate ką nors gražaus iš to meto?

Aš perbraukau liniją – tarsi atskyriau save nuo vaikystės. Daug kas norėjo sugrįžti i gyvenimo tremtyje vietas, aš – ne. I tą laiką žvelgiu filosofškai – galiu tik analizuoti, nes nežįuriu i savąją tremtį tik kaip i šeimos nelaimę. Mano požiūris ir vertinimas yra platesnis: ką jie padarė su mano tauta? O ką padarė, turiu analitinės medžiagos.

Dėkoju už pokalbį

Bendravo Lolita Sipavičienė

Autorės nuotr.

Muzika šlovino laisvę pirmajame JAV mieste, pripažinusiam Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą

Dalia Shilas

Balandžio 12 dieną Jonas Stundžia sukvietė lietuvių bendruomenę į Lawrence bibliotekoje rengiamą koncertą „Muzika šloviname laisvę“ pažymėti 25-uosius metus, kai 1990 m. balandžio 3 d. Lawrence miestas pirmas Amerikoje pripažino Lietuvos valstybės atkūrimą. Šia proga per 80 svečių suvažiavo ne tik iš Masačusetso, bet ir iš Naujojo Hampšyro valstijos.

„1990 m. kovo pradžioje, kadangi bendravome su Sąjūdžiu, jau žinojome, kad Lietuvą paskelbs Lietuvos Respublikos atkūrimą ir tam ruošėmės, – prisimena J. Stundžia. – Kovo 11-ąją, kai Lietuvoje nepriklausomybė jau buvo paskelbta, mes, lietuviai, latviai, estai, susirinkome su vėliavomis Bostono rotušės aikštėje. Visi nekantriai laukėme, kad prezidentas G. Bushas pripažintų atkurtą nepriklausomybę, bet išgirdome, kad JAV nenori kištis į Sovietų Sąjungos vidaus politiką, gadinti abiejų šalių santykių, todėl neskubėjo“.

Jonas Stundžia, tada Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje Bostono kuopos vadas, balandžio 3 dieną sukvietė Miesto tarybos susirinkimą. Jo metu buvo parašyta ir į Baltuosius rūmus išsiųsta rezoliucija, kuria pareiškiama, kad nepripažįstamas Lietuvos prijungimas ir raginama G. Bushą pripažinti LR atkūrimą. Vieną šios rezoliucijos kopijų saugo pats Jonas, kita yra Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje, Jono Stundžios fonde. Kaip žinome, tik 1992 m. rugsėjo 2 d. JAV pripažino Lietuvos valstybės atkūrimą.

2000-aisiais, 10 metų sukakties proga, Jono Stundžios iniciatyva buvo užsakyta ir į Lawrence miesto rotušės sieną įmūryta maždaug 24x14 colių dydžio ir apie 40 svarų sverianti bronzinė lenta. Joje angliškai rašoma, kad 1990 m. balandžio 3 d. Lawrence buvo pirmasis

Straipsnio autorė Dalia Shilas su lietuvių bendruomenės puoselėtoju Jonu Stundžia (pirmas iš k.), sukvietusiu lietuvių bendruomenę į Lawrence bibliotekoje vykusį koncertą „Muzika šloviname laisvę“ ir kun. dr. Henry Stonie (viduryje)

JAV miestas, pripažinęs Lietuvos valstybės atkūrimą, o lietuviškai – „Tegyvuoja Lietuva“. Vietos lietuviai tam surinko nemažai pinigų, bet daugiausia paaukojo pats J. Stundžia ir to meto merė Patricia Dowling.

Taigi po 25 metų vėl prisiminėme šią miestui ir visiems lietuviams svarbią datą, ir miesto bibliotekoje muzika šlovino laisvę. Koncerte dalyvavo pianistė Rasa Vitkauskaitė, gitaristas Jonas Kublickas ir kanklininkė Simona Minns, kuriai trombonu keletą kūrinių pritarė jos vyras Dorsey Minns.

Salės sienas Jonas Stundžia papuošė Bostono tautodailės instituto ir savo kolekcijos lovatiesėmis-drobėmis. Vienos tokios – drobės su Pasaulio lietuvių bendruomenės simboliu – stilizuotu Vyčiu – fone renginio pradžioje pasveikinome mūsų jaunuosius muzikantus senu lietuvišku papročiu: pavaišiname juos J. Stundžios pagaminta juodos duonos gira ir agurkais su medumi.

Lawrence miestas ir jo apylinkės turi ilgą ir įdomią mūsų išeivijos istoriją. Jonas Stundžia yra vienas iš labiausiai pasišventusių ir aktyviausių lietuvių puoselėtojų. Dirbdamas miesto archyvuose, paveldo komisijoje, jis puikiai prisimena faktus, vardus, datas ir pats sukaupęs nemažą kultūros archyvą. Daugybę įvairių draugijų, organizacijų, privačių asmenų raštų, laiškų, nuotraukų, žemėlapių, enciklopedijų ir netgi vienintelį pasaulyje 1932 metų lietuvių kalba parašytų mišių egzempliorių, Jonas yra nuvežęs į Lietuvą, į jo vardo fondą.

Jonas su dideliu džiaugsmu sutiko mokyti Amerikos išeivijos istorijos mūsų Bostono lituanistinėje mokykloje. „Puoselėti lietuvių mane įkvėpė Amerikos šaulių sąjungos (turima galvoje Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje – red. past.) vadas p. Vincas Tamošiūnas, – sakė Jonas. – Šaulių stovyklose jis sakydavo jaunimui: „Jūs esate mūsų ateitis, jūs išlaisvinsite Lietuvą, jūs išsaugosite laisvės šviesą, tą žvakę tamsoje. Man tai padarė didelį išpūdį.“

Baigęs Filosofijos ir kalbotyros studijas Romoje, Šv. Jono Laterano (Pontifical Lateran university) universitete, Jonas puikiai kalba itališkai ir ispaniškai.

Prisidėsiu prie Ron ir Anette Burba iš Lawrence sveikinimo ir nuoširdžios padėkos Jonui už jo veiklą, kuri „palaiko lietuvių bendruomenės dvasią“.

„Kai išgirstu Lietuvos himną, man pradeda riedėti ašaros, – sako rev. dr. Henry Stonie. – Prisimenu tuos laikus, tuos žmones, kurių jau nebėra. Ta praeitis peršmelkia mano kūną. Ir turbūt visi lietuvių aktyvistai jaučia tai, išgyvena tą jausmą ir dėl to jie dirba lietuvių bendruomenės labui.“

Šis renginys palietė daug širdžių ir sužadino susidomėjimą Lawrence ir visos išeivijos istorija.

Sutrumpinta iš užsienio lietuvių dienraščio „Draugas“

Jaunųjų šaulių žaidynės paskelbė vasarą

Lolita Sipavičienė

Kaip ir kiekvieną gegužės pabaigą, taip ir šiemet paskutinio pavasario mėnesio keturias paskutines dienas aktyvi bei sportiška Šaulių sąjungos jaunuo-
menė Lietuvai skelbė: „Ei, judam – vasara atėjo!“ Ne tik paskelbė. Savo aktyvumu bandė užkrėsti tautie-
čius ir kvietė prisijungti į Palangą atvykusius poil-
siautojus.

Kiekvienas Sąjungos narys, be abejo, žino apie jaunųjų šaulių žaidynes. Daugelis patys yra dalyva-
vę. Ne vienas, jau suaugęs šaulys, šiandien į jas atve-
ža „savo šauliukus“. Niekio stebėtina: šiemet vyko jau 17-osios jaunųjų šaulių žaidynės.

Žaidynės – išskirtinis renginys

Fiziniam aktyvumui, sportui Šaulių sąjungoje, kaip žinia, skiriamas ne menkesnis dėmesys nei pilie-
tiškumui bei patriotiškumui: šauliai ir jaunimas ak-
tyviai dalyvauja įvairiuose žygiuose, čempionatuose,
žaidynėse. Suprantama – stipri dvasia ir stiprus kū-
nas yra tobula derinys. Pats svarbiausias organiza-
cijos jaunuo-
menės sporto renginys – jaunųjų šaulių
žaidynės – vyksta nuo 1998-ųjų. Tiesa, anuomet jos
„migravo“, t. y. buvo organizuojamos įvairiuose Lie-
tuvos regionuose. Pastaruosius keletą metų jaunieji
šauliai po atrankinių varžybų kiekvienoje rinktinėje
rungiasi Klaipėdos krašte: Giruliuose, Lietuvos di-
džiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų batalione. O
vėliau krepšinio, tinklinio aikštelėse bei kitose spor-
tui, kitokiai aktyviai veiklai tinkamose erdvėse išsi-
aiškinę, kuri komanda greičiausia, vikriausia, taik-
liausia, sumaniausia ir kitaip šauliškiausia, keliauja
į Palangoje vykstantį festivalį „Sportas visiems“. Ši-
kart, tiesa, niekur nereikėjo vykti, nes jaunieji šauliai
gyveno, maitinosi ir sportavo pačioje Palangos širdy-
je – bičiulių – Karaliaus Mindaugo mokymo centro –
poilsio bazėje, Vytauto gatvėje.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės organizuota rungtis –
įvairių gebėjimų patikrinimas

Sportinio azarto žaidynėse niekad netrūksta, ta-
čiau jos vertintinos ne tik kaip rungtynių, bet ir su-
sitikimo, pasilabinimo su nedažnai matomais bend-
raminčiais, draugais ir bičiuliais įvykiu – džiugiu jau-
nųjų šaulių susitikimu. Tiesa, ne vien tik šaulių. Kaip
ir dažną kartą šiemet žaidynėse dalyvavo svečiai – ši-
kart tik vieni – Estijos sukarintos organizacijos *Kaitse-
liit* jaunieji atstovai.

Žalia–geltona – ne tik vasaros, bet ir ateities spalva

Specialiai važinėjasi po Palangą ir dairiausi: kur
mūsiškiai? Pirmąkart netikėtai išvydusi iš šalutinės
gatvės išbanguojančią geltoną ir žalią grupę, darnią,
pasitempusią, reginiu apsidžiaugiau. Turiu pastebė-
ti ne viena aš. Penktadienio pavakarę, šeštadienį, kai
pajūryje pagausėjo poilsiautojų, ko gero, kiekvienas
susitikusysis šaulių jaunimą – specialiai tai stebė-
jau – akimis nulydėdavo grupes smalsiai, su aiškiai
juntamu pritarimu, netgi palaikymu akyse (sutikite:
priešprieša ar draugiškumas žvilgsnyje itin aiškiai
matomas). Taigi Palangoje buvome ryškūs. Tačiau
smagu ne dėl to. Arba ne vien dėl to. Širdį glosto gra-
žus, aktyvus, drausmingas (tai patvirtino, netgi nusi-
stebėjo pašaliniai žmonės ne tik šiame kontekste) or-
ganizacijos jaunimas. Taip netikėtai dingteli: o jeigu
tokiu pavyzdžiu užkrėstume, t. y. sušaulintume, visą
Lietuvą?

Orientacija, greitumas, taiklumas, šoklumas, kolektyviškumas... ir rezultatai

Įvairiausių gebėjimų prirėkė dalyvaujant šauliš-
koje estafetėje, vasaros biatlono, kliūčių ruožo, šaudy-
mo iš mažojo kalibro šautuvų, orientacinėse, paplū-
dimio tinklinio varžybose, atliekant „klastingas“ ir
žaismingas užduotis bei kitokias veiklas. Apie vyku-
sias varžybas plačiau nekalbėsime, tačiau neužsimin-
ti, kad emocijos daugelyje jų siekė kritinį tašką, būtų

Po žaidynių jaunieji šauliai dalyvavo renginyje „Sportas visiems“

nuodėmė. Be azarto, užsidegimo, tik vasarodrunčiai į vyksmą reaguodamas gerų rezultatų nepasieksi – tai aišku kiekvienam.

Užsiminti norėtusi tik apie visai naują rungtį, įvardytą „staigmena“. Nė vienas iš jaunųjų šaulių nė nenučiuokė, kad kiekvienos rinktinės aštuonių žmonių grupei teks jūrinė komandinė užduotis – parodyti kojų miklumą, susiklausymą, ryžtą, drąsą, koordinaciją... O tiksliau – kuo greičiau nusinešti pripučiamą valtį nemenką atstumą iki jūros ir bangose atliekant viržus nuplaukti pažymėtą atstumą. Sakot, nieko ypatingo? Pabandykit, ypač tada, kai Baltija svilina lediniais delnais.

Septyniolikųjų jaunųjų šaulių žaidynių komandų prisistatymų rungtyje pirmąją vietą užėmė Plk. P. Saladžiaus šaulių 9-oji, antrąją – LDK Kęstučio šaulių 7-oji ir trečiąją – Suvalkijos šaulių 4-oji rinktinė. Kadangi pati buvau komisijos narė, galiu patikinti, kad išrinkti geriausius buvo ganėtinai sunku, nors ir turėjome „kietus“ rėmus – griežtus kriterijus. Norisi pridurti tik viena – turime daug talentingų jaunuolių.

Sporto rungtynėse daugiausia taškų – 96 – pelnė Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės jaunimas. Jie ir tapo čempionais. Antrąją vietą, atsilikę vos vienu tašku, užėmė LDK Kęstučio šaulių 7-oji rinktinė (95 taškai). Tretieji liko žemaičiai, iškovoje 70 taškų.

„Praėjusiais metais varžybose užėmėme antrąją vietą, anksčiau yra tekę net tris metus iš eilės užimti pirmąsias vietas. Per visą 17 metų besitęsiančią žaidynių istoriją A. Smetonos šaulių 5-osios rinktinės šauliai yra pasiekę daug puikių laimėjimų, užėmę aukštų vietų“, – savo jaunųjų šaulių laimėjimais džiaugėsi rinktinės vadas ats. plk. lt. V. Petkevičius.

Dar vienas faktas, kuriuo visa rinktinė džiaugiasi bei didžiuojasi – jaunosios šaulės Dvilės Ajauskaitės pergalė: iškovota Kariuomenės vado taurė šaudymo mažojo kalibro šautuvu rungtyje. Sveikiname!

Rikiuotės konkurse geriausiai pasirodė LDK Kęstučio šaulių 7-oji rinktinė, 2-ąją vietą iškovojo Žemaitijos šaulių 8-oji, o 3-iąją – Karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-oji rinktinė.

Festivalis „Sportas visiems“ – žaidynių tąsa

Kitą dieną po žaidynių vykusiame festivalyje jaunieji šauliai bei jų vadovai dalyvavo ne mažiau aktyviai. Ne vien tik kulminaciniame, tūkstančių dalyvių sutraukusiame solidarumo su karo konfliktų kamuojamomis šalimis bėgime. Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės organizuotas tradicinis užsiėmimas – šaudymas mažojo kalibro šautuvais – pritraukė poilsiautojų, kurie, beje, ne tik šaudymu domėjosi, bet ir mūsų organizacija.

Už gausų, aktyvų dalyvavimą ir kolektyviškumą festivalyje „Sportas visiems“ Šaulių sąjunga buvo apdovanota renginio organizatorių – asociacijos „Sportas visiems“ – dovana – plakete. Žinoma, ne dėl apdovanojimų stengiasi. Bet būti įvertintiems malonu. Asociacijos generalinio sekretoriaus Giedriaus Grybauskos pastebėjimas apie unikalų jaunųjų šaulių būrių rikiuotės konkursą, rengiamą daugiau kaip 15 metų, bei pasvarstymas apie galimybę jam tapti ne vien tik šaulių, bet ir viso pajudėti nebijančio jaunimo įdomiu sportiniu užsiėmimu, taip pat priskirtinas prie teigiamų šaulių jaunuojuomenės veikimų įvertinimo.

„Karšti“ dalyvių išpūdžiai vien tik teigiami

Apie renginį tiksliausių žinių gauni pasiklausinėjęs dalyvių.

Vakarų (jūros) šaulių 3-osios rinktinės jaunasis šaulys Viktoras Mišlinskas, daugiau kaip dveji metai priklausantis organizacijai, džiaugėsi: „Super žaidynės! Labai įdomu, labai smagu. Visi draugiški, mandagūs, niekas nesipyksta. Įdomu žiūrėti, kaip varžosi kitos komandos, įdomu patiems rungtis. Turime įdomių veiklų, užsiėmimų.“

Jo kolegė Liana Gedminaitė atviravo: „Jaunoji šaulė esu tik vieneri metai, tad žaidynėse esu pirmą kartą. Džiaugiuosi atvykusi, nes renginys labai vasariškas, labai *fašas*.“

O Valerijus Krisikaitis entuziastingai dėstė savąją patirtį: „Šiandien dalyvavau biatlone. Pasirodėme visai neblogai. Komandoje turėjome dvi mergaites, iš kurių viena negalėjo bėgti, tai ją nešėme. Ir pasi-

Vieta	Rinktinė	Rungtys							Tašku suma	
		Šauliška estafetė	Orienta- vimasis	Vasaros biatlonas	Kliūčių ruožas	Paplūdimio tinklinis	Šaudymas			Siurprizas
							Mažo kalibro	Pneumatinis šautuvas		
1	V ŠR	10	15	15	10	15	15	4	12	96
2	VII ŠR	12	8	12	15	6	12	15	15	95
3	VIII ŠR	8	3	10	12	10	10	12	5	70
4	IV ŠR	15	12	6	8	4	5	10	8	68
5	I ŠR	6	6	2	3	8	8	5	10	48
6	VI ŠR	4	10	8	6	3	4	6	6	47
7	III ŠR	2	5	1	4	12	2	3	2	31
8	IX ŠR	1	2	4	2	2	6	8	3	28
9	II ŠR	3	4	3	5	1	3	1	4	24
10	X ŠR	5	1	5	1	5	1	2	1	21
11	ESTIJA	6	0	1	6	0	2	0	4	19

rodėme gerai – devinti iš dešimties. Ateityje norėtusi papildomų rungčių – lyderystės, pašaudyti iš mažakalabrių...”

Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės šaulys *Geraldas Pūkelis*, jaunųjų šaulių vadovas, prisipažino: „Tokiam renginyje esu penktą kartą. Iki 2013-ųjų važiauvau kaip dalyvis, o pastaruosius dvejus metus – kaip vadovas. Norisi jauniems šauliams perduoti visą įgytą patirtį, kad jaunimas, atvažiavęs čia pirmą kartą, geriau save realizuotų. Rezultatai, žinoma, ne visada atitinka lūkesčius, bet ne visi atvažiavusieji gali tapti laimėtojais. Tokių tikslų mes sau ir nekėlėme, nes ir komanda atsivežėme naujos sudėties. Taigi svarbiausias tikslas – dalyvauti, o laimėti... Kaip pasiseks.“

Tos pačios rinktinės jaunoji šaulė *Monika Buškevičiūtė* teigė: „Dalyvauju šiame renginyje antrus metus. Labai patiko ir pernai, ir šiemet. Visos rungtys, bet ne tik tai. Itin smagu susipažinti su naujais žmonėmis, kurie visi labai draugiški, malonu, kad laiką leidžiame linksmai, sportuodami. Iš sportinių rungčių labiausiai patinka šauliška estafetė, tinklinis, kvadratas... Visos patinka, nes esu sportiška – užsiimu lengvąja atletika. Tiesą sakant, patinka visa Šaulių sąjungos veikla, o ypač kariniai dalykai.“

Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės jaunoji šaulė *Kristina Filčenkaitė* teigė: „Čia man labai įdomu, išpūdžius parsivešiu geriausius, ne, puikius. Smagu, kad visi yra draugiški, gražiai sutaria. Dalyvavau kliūčių ruože. Pasisekė puikiai. Tai irgi džiugina.“

Jaunasis šaulys-žurnalistas *Vilmantas Stankus* pareiškė: „Žaidynėse dalyvauju jau antrą kartą. Svarbiausias mūsų tikslas prieš atvykstant buvo artimiau susipažinti su kitų rinktininių jaunaisiais šauliais, užmegzti glaudesnius ryšius. Žinoma, ir sportiniai rezultatai svarbu – norėtusi prizinę vietą užimti. Kol kas dalyvavome tik biatlone. Rezultatai galėjo būti geresni...“

LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės jaunasis šaulys *Karolis Gylis*, žaidynėse dalyvavęs pirmą kartą, konstatavo: „Man čia patinka. Ką tik sudalyvavau kliūčių ruožo rungtyje. Tikiuosi, kad laimėsime pirmą vietą.“

Miglė Aleksandravičiūtė sakėsi atvykusi į žaidynes jau antrą kartą: „Sėkmingai sudalyvavau šaudymo pneumatiniu šautuvu rungtyje. Džiaugiuosi čia atvykusi, nes mane supa panašiai mąstantis, patriotiškas jaunimas, tapusi Sąjungos nare išmokau itin daug reikalingų gyvenime dalykų. Ne vien tik karybos, bet ir kitų svarbių gyvenimiškų pamokų, pavyzdžiui, kaip žmogui pagelbėti nutikus įvairioms situacijoms. Tai, manau, yra svarbu.“

Kad labai „saldžiai“ teksto neužbaigčiau, nes tada padvelkia saldžiarūgščiu melu, o neigiamų atsiliepimų nė iš vieno neišgirdau, paminėsiu nustebinusį įvykį: du ar tris jaunuosius šaulius būrio vadė visaip įkalbinėjo pakilti nuo žolės ir darsyt pasimokyti rikiuotės pratimų. „Ai, ne, – tingiai šypsojo jaunuoliai – pavargom, tad geriau pailsėsime.“ Tiesa, kiek vėliau nurodymą įvykdė ir žygiavo. Gal šis faktas nevertintinas neigiamai, tačiau pastebėtinas ir apmašytinas.

Germanės Bartkutės nuotr.

Viena šauliškiausių rungčių reikalauja susikaupimo

Rungtyniaujant „staigmenoje“ emocijų nestigo

Smagu ir žaisti, ir stebėti...

ŠAULIŠKA VASARA

ALYTAUS APSKRITIS

06.12–18 Alytuje – Alytaus apskrities JŠ II pakopos sukarinta stovykla
06.25–07.01 Merkinėje – Alytaus apskrities JŠ poilsinė vasaros stovykla
06.29–07.05 Alytuje – Alytaus, Marijampolės, Kauno apskr. JŠ ugdymo III pakopos sukarinta stovykla
07.07–09 Merkinėje – Alytaus JŠ žygis baidarėmis Merkio upe
07.20–26 Alytuje – Alytaus apskrities JŠ poilsinė vasaros stovykla
08.20 Pociūnuose – Alytaus apskrities JŠ parašiutinio rengimo stovykla

KAUNO APSKRITIS

07.06–12 Rukloje – Kauno apskrities JŠ (I-II pakopos) sukarinta vasaros stovykla
07.13–19 Rukloje – Kauno apskrities JŠ (I-II pakopos) sukarinta vasaros stovykla
07.28–08.03 Ariogaloje – LŠS JŠ poilsio stovykla „Su Lietuva širdy“

KLAIPĖDOS APSKRITIS

07.01–07 Klaipėdoje – Klaipėdos apskrities JŠ I pakopos sukarinta vasaros stovykla
07.08–13 Klaipėdoje – Klaipėdos apskrities JŠ II pakopos sukarinta vasaros stovykla
08.17–22 Palangoje – Klaipėdos apskrities JŠ II pakopos sukarinta vasaros stovykla
08.24–29 Palangoje – Klaipėdos apskrities JŠ II pakopos sukarinta vasaros stovykla

MARIJAMPOLĖS APSKRITIS

06.22–28 Marijampolėje – Marijampolės apskr. JŠ pažintinė-jaunųjų ugniagesių vasaros stovykla
07.01–07 Marijampolėje – Marijampolės apskrities JŠ ugdymo I pakopos sukarinta vasaros stovykla
07.20–26 Kazlų Rūdoje – Marijampolės apskrities JŠ ugdymo II pakopos sukarinta vasaros stovykla
07.26–08.02 Kazlų Rūdoje – LŠS jaunųjų šaulių IV pakopos kurso sukarinta vasaros stovykla

PANEVŽIO APSKRITIS

06.29–07.03 Panevėžyje – Panevėžio apskrities JŠ (I-II pakopos) sukarinta vasaros stovykla
06.29–07.03 Panevėžyje – Panevėžio apskr. JŠ taikliojo šaulio stovykla
07.06–12 Nemirsetoje – Panevėžio apskrities jaunųjų šaulių poilsinė vasaros stovykla
07.13–20 Nemirsetoje – Panevėžio apskrities jaunųjų šaulių poilsinė vasaros stovykla

ŠIAULIŲ APSKRITIS

06.16–22 Radviliškyje – Šiaulių apskrities JŠ (I-II pakopos) sukarinta vasaros stovykla
06.29–07.05 Kuršėnuose – Šiaulių apskr. JŠ virvės traukimo stovykla
07.14–20 Sutkinėje – Šiaulių apskr. JŠ jaunojo šaulio-žvalgo vasaros stovykla
07.14–20 Bulavėnuose – Šiaulių apskrities jaunųjų šaulių pažintinė-sportinė vasaros stovykla
07.23–29 Šiauliuose – Šiaulių apskr. JŠ pažintinė-jaunųjų ugniagesių vasaros stovykla

TAURAGĖS APSKRITIS

06.29–07.05 Tauragėje – Tauragės apskrities JŠ (I-II pakopos) sukarinta vasaros stovykla
08.17–23 Tauragėje – Tauragės apskrities JŠ pažintinė-sportinė vasaros stovykla

TELŠIŲ APSKRITIS

06.15–20 Alsėdžiuose – Telšių apskrities JŠ orientacininkų sportinė stovykla
07.08–13 Klaipėdoje – Telšių apskrities JŠ (I-II pakopos) sukarinta vasaros stovykla
07.27–08.02 Šerkšnėnuose – Telšių apskrities JŠ parašiutinio rengimo vasaros stovykla
08.03–09 Rietave – Telšių apskrities JŠ pažintinė-sportinė vasaros stovykla
08.10–16 Tirkšliuose – Telšių apskrities JŠ pažintinė-sportinė vasaros stovykla

UTENOS APSKRITIS

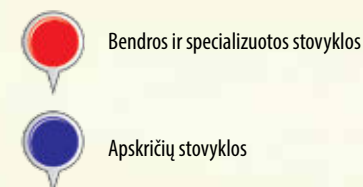
07.04–11 Vyžuonose – Utenos apskrities jaunųjų šaulių poilsinė vasaros stovykla
07.27–08.02 Generolo S. Žukausko poligone – Utenos apskrities JŠ (I-II pakopos) sukarinta vasaros stovykla
08.17–23 Utenoje – Utenos apskr. JŠ pažintinė-jaunųjų ugniagesių dieninė stovykla

VILNIAUS APSKRITIS

06.09–15 Trakuose – Vilniaus apskrities JŠ pažintinė-sportinė vasaros stovykla
06.15–21 Medininkuose – Vilniaus apskrities JŠ (II pakopos) sukarinta vasaros stovykla
06.29–07.05 Marijampolyje – Vilniaus apskrities JŠ poilsinė vasaros stovykla
07.13–17 Bartkuškyje – Vilniaus apskrities JŠ pažintinė-sportinė vasaros stovykla
07.21–25 Elektrėnuose – Vilniaus apskrities JŠ pažintinė-sportinė vasaros stovykla
07.27–08.02 Generolo S. Žukausko poligone – Vilniaus apskrities JŠ pažintinė-sportinė vasaros stovykla
07.27–08.02 Generolo S. Žukausko poligone – Vilniaus apskrities sukarinta Geležinio Vilko stovykla „Skydas“
08.10–14 Poškonyse – Vilniaus apskrities JŠ poilsinė vasaros stovykla

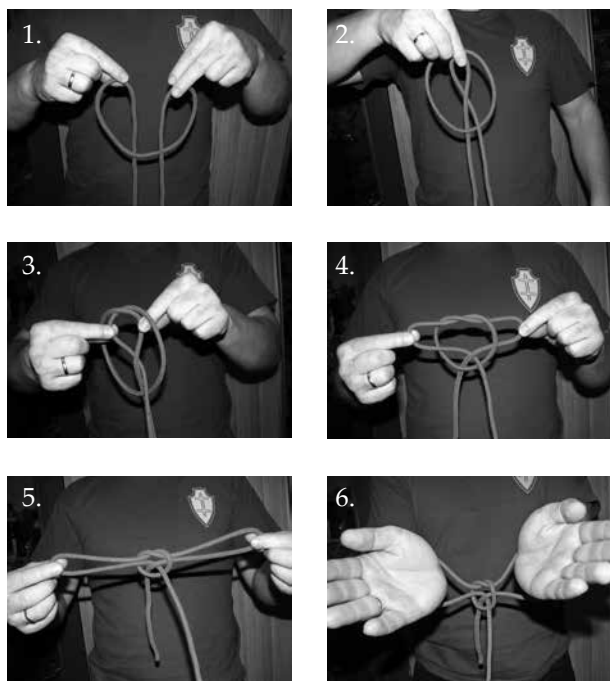
BENDROS IR SPECIALIZUOTOS STOVYKLOS

06.22–27 Druskininkuose – LŠS JŠ žurnalistų stovykla
06.22–28 Medininkuose – Vilniaus, Panevėžio ir Utenos apskr. JŠ ugdymo III pakopos kurso sukarinta vasaros stovykla
07.13–19 Medininkuose – Jaunųjų šaulių-policijos rėmėjų vasaros stovykla VSAT pasieniečių mokykloje
07.13–19 Vištytyje – Bendra jaunųjų šaulių vasaros stovykla su VSAT prie VRM Lazdijų rinktinės
07.20–26 Rukloje – Tarptautinės LŠS JŠ, JK kariuomenės kadetų, LV Jaunsardzių ir ES Kaitselito pratybos „ŽALGIRIS 2015“
07.20–26 Medininkuose – Jaunųjų šaulių-policijos rėmėjų vasaros stovykla VSAT pasieniečių mokykloje
07.30–08.05 Smalininkuose – Jaunųjų šaulių-sportininkų stovykla
08.02–05 Medininkuose – LŠS JŠ lyderio ugdymo stovykla
08.05–07 Kyviškėse – LŠS JŠ-aviatorių stovykla
08.10–15 Tauragėje – Klaipėdos, Tauragės, Telšių apskr. JŠ ugdymo III pakopos kurso sukarinta vasaros stovykla

VIRVINIAI ANTRANKIAI

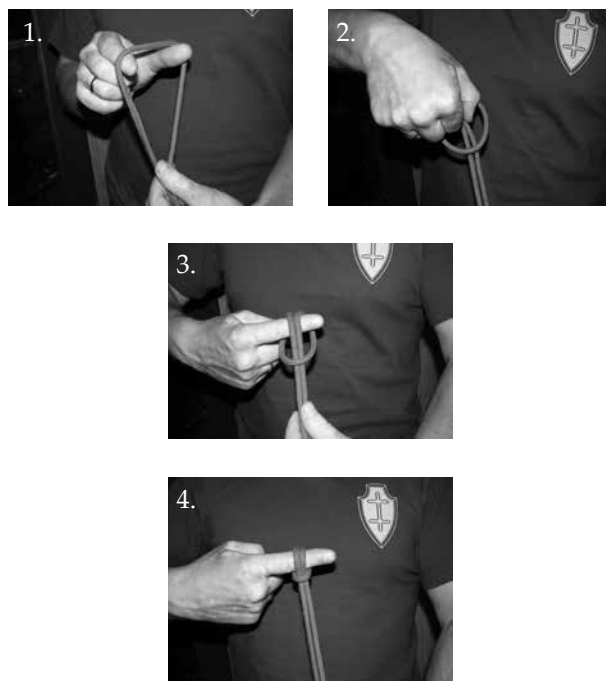
Virviniai antrankiai gali praversti neutralizuojant ir grupės narį, kuris dėl kažkokių priežasčių gali pakenkti sau ar būti pavojingas grupės nariams, ir priešininką. Naudokite surišamo asmens daiktus – batraiščius, kaklaraištį, skarelę, diržą. Mazgo pradžia formuojama taip, kaip ir „piemens“.

IŠGYVENIMAS / 8

MAZGAS „AVIES AUSYS“

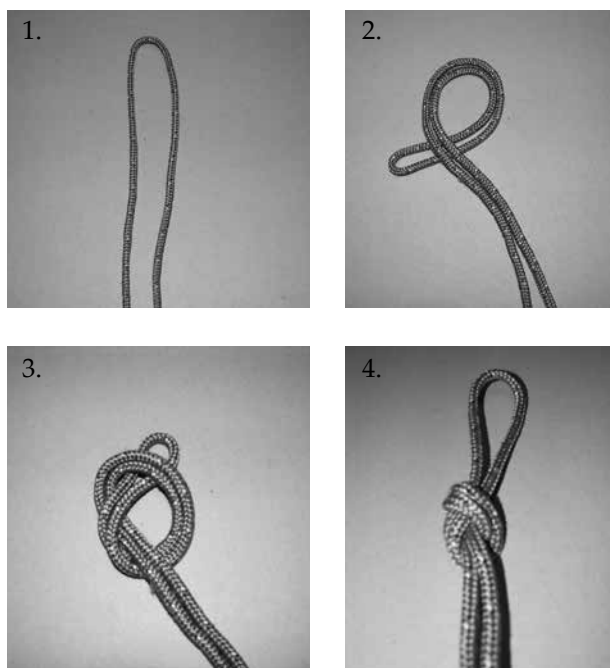
Naudojamas kaip slankiojantis ant kitos virvės rišamas mazgas įvairiems poreikiams tenkinti. Gali būti naudojamas ir rąsto, lieptelio nuleidimui per kliūtį. Gerai atlieka savo funkcijas kai yra įtemptas (po mazgu kabo svoris), kitaip jis lengvai atsiriša.

IŠGYVENIMAS / 9

VEDLIO MAZGAS

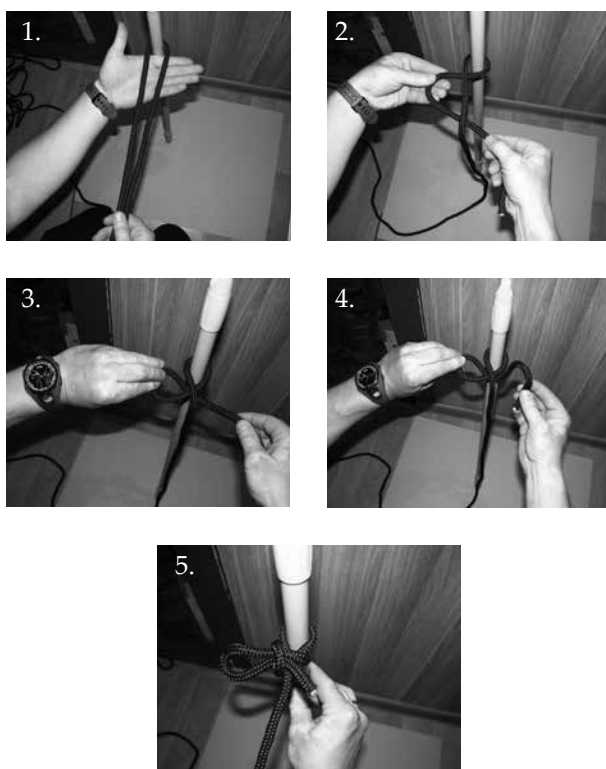
Naudojamas žygeivių norint susirišti viena grandine pavojingoje vietovėje (pvz., einant per plyšių pilną ledyną kalnuose, per trapų vandens telkinio ledą ar sraunią seklią upę ir netgi naktį, kai yra grėsmė pasimesti), taip pat ir kaip paprastai neatsirišanti kilpa pagal poreikį.

IŠGYVENIMAS / 4

PRIRIŠAMASIS MAZGAS Nr. 1

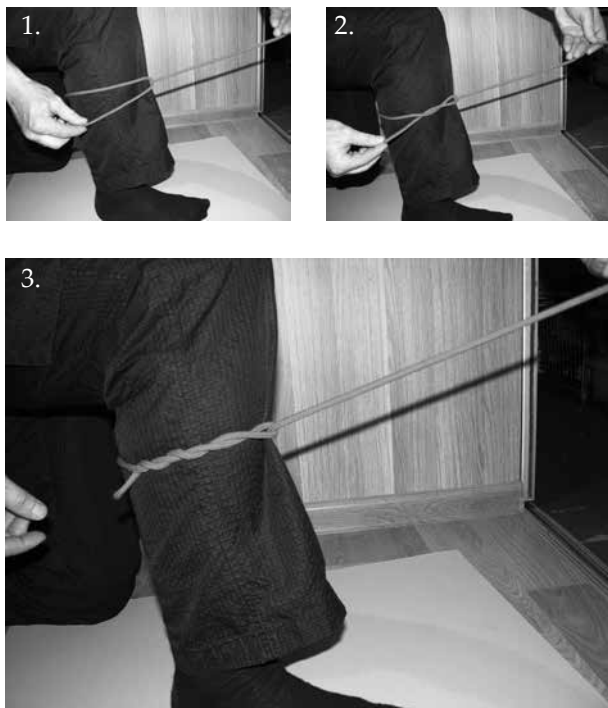
Naudojamas greitai pririšti ir atišti virvę – užtenka vieno truktelėjimo už trumpesnio virvės galo.

IŠGYVENIMAS / 13

SMAUGTUKO MAZGAS

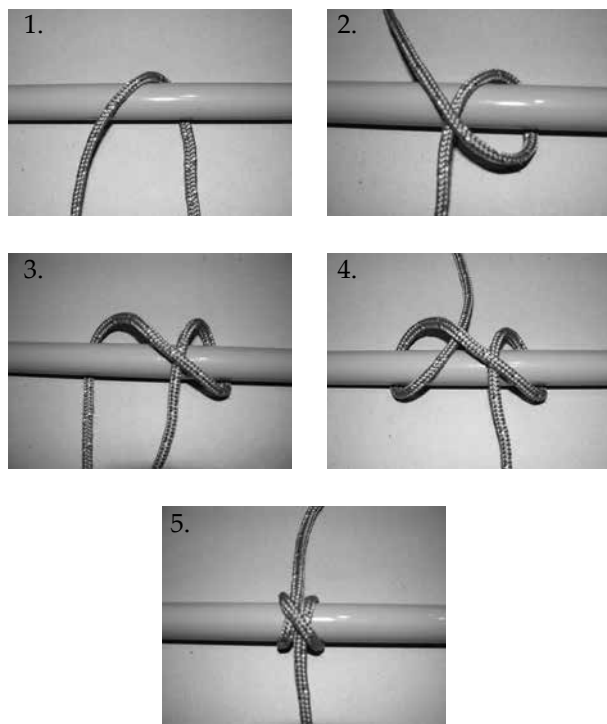
Naudojamas statant būstus, įtempiant virvę per kliūtis, pakabinant krovinį. Mazgas lengvai susiriša ir atleidus įtempimą lengvai atrišamas.

IŠGYVENIMAS / 10

PIEMENS MAZGAS II

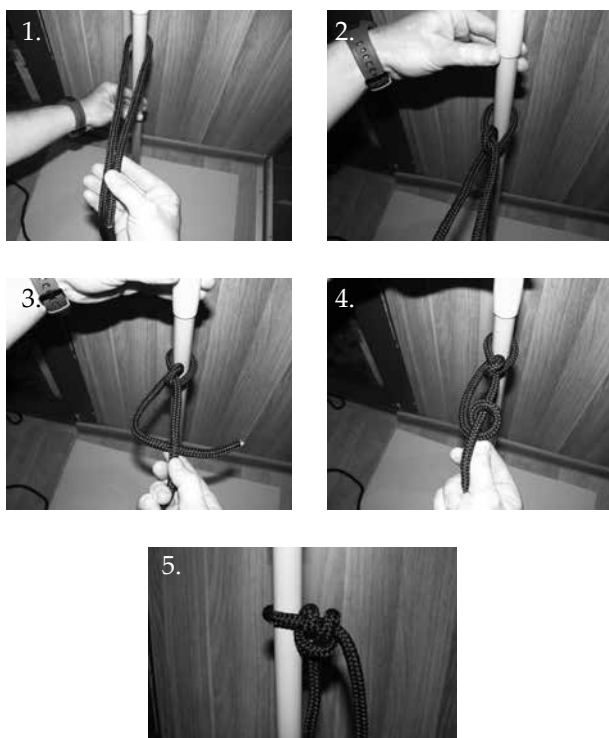
Piemens mazgą galima rišti ir ant horizontalios lazdos ar kažko panašaus, pvz., kai reikia ant automobilio stogo pritvirtinti krovinį.

IŠGYVENIMAS / 7

PRIRIŠAMASIS MAZGAS Nr. 2

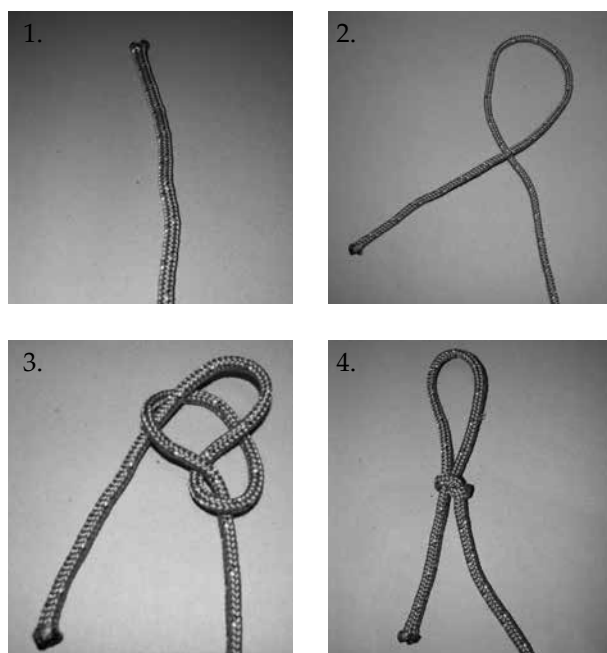
Naudojamas fiksuoti virvės galą, pvz., statant būstą – vienoje pusėje prie medžio rišamas smaigtukas, o ištempus virvę prie kito medžio ji fiksuojama pririšamuoju mazgu Nr.2

IŠGYVENIMAS / 14

NĖRIMO MAZGAS

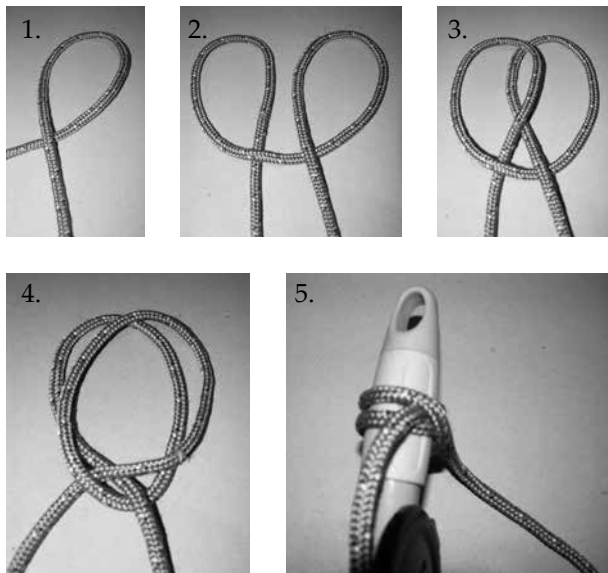
Naudojamas ten, kur reikia lengvai atsirišančio mazgo traukiant už priešingų virvės galų bei ten, kur mazgo kilpą galima būtų lengvai padidinti arba pamažinti.

IŠGYVENIMAS / 3

PIEMENS MAZGAS I

Naudojamas, kai reikia užnerti neatsirišančią kilpą ant vertikalios karties, kablo, kuoliuko ir pan. Kaimuose tokiu mazgu buvo užrišinėjami maišai per bulviakasį. Statybininkai netgi metalinius „trosus“ susukdavo į tokią kilpą. Pašalinus, pvz., kartį, kuokiuką, mazgas pats išsiriša be jokių pastangų.

IŠGYVENIMAS / 6

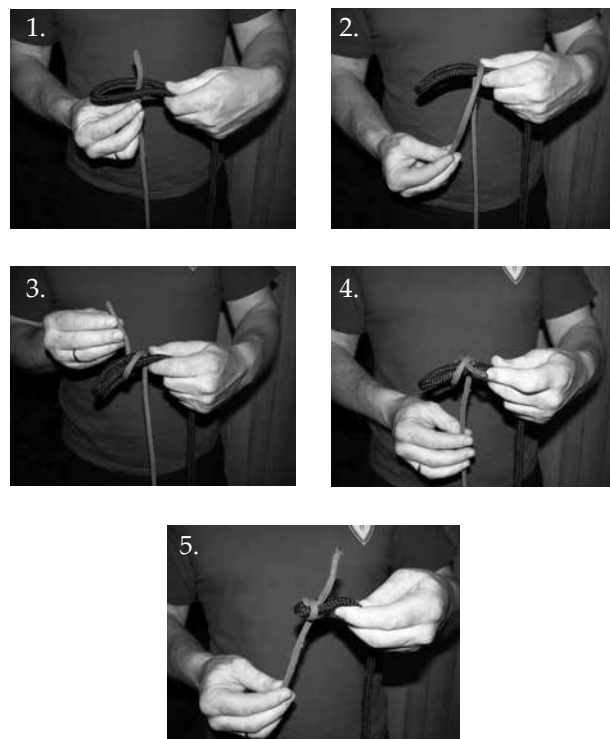
Toliau Jums bus pateikti tik keli autoriaus nuomone nesudėtingi, tačiau vertingi mazgai. Be abejonės, jų yra gerokai daugiau, ir šios atmintinės vartotojas savo įgūdžių kaupyklą gali savarankiškai papildyti jo veiklai svarbiais mazgų tipais.

IŠGYVENIMAS / 2

ŠKOTINIS MAZGAS

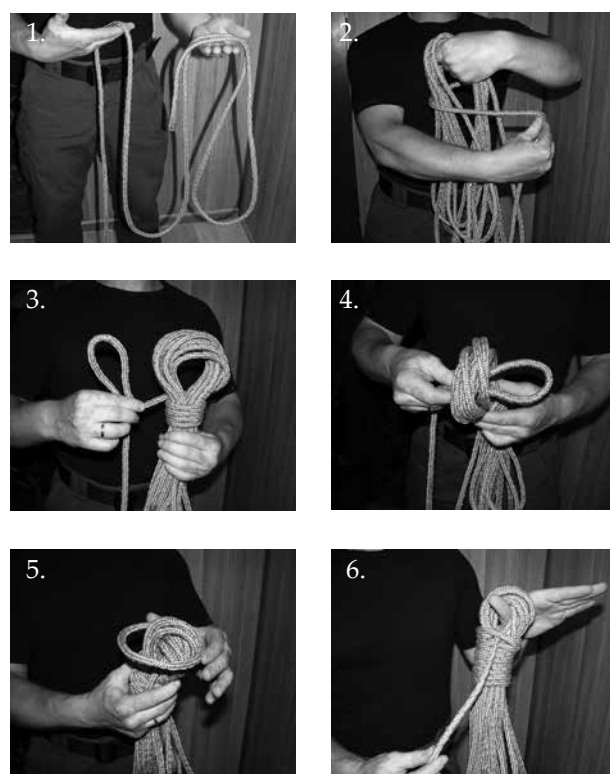
Naudojamas dviejų skirtingų storių virvėms surišti.

IŠGYVENIMAS / 11

VIRVĖS SURIŠIMAS Į RITINĮ

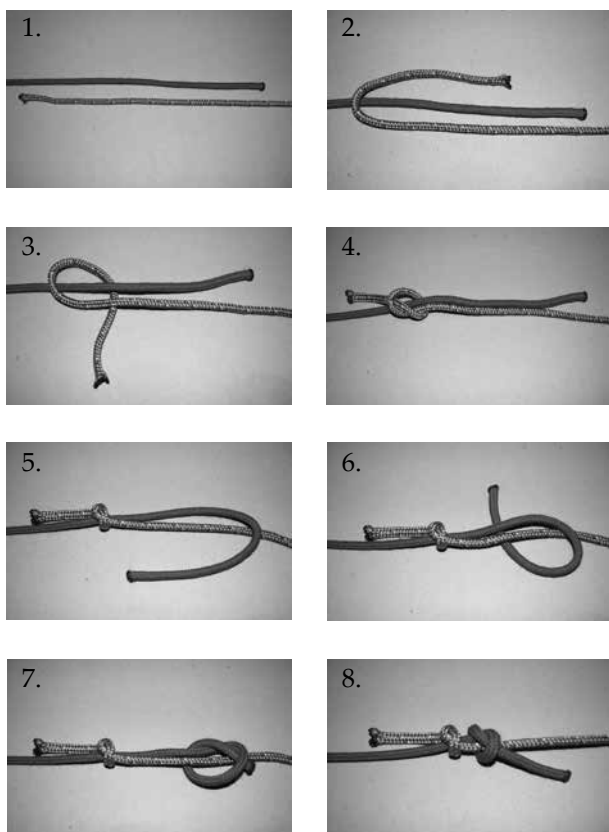
Naudojamas tvarkingam virvės laikymui, transportavimui, džiovinimui.

IŠGYVENIMAS / 15

AUDĖJO MAZGAS

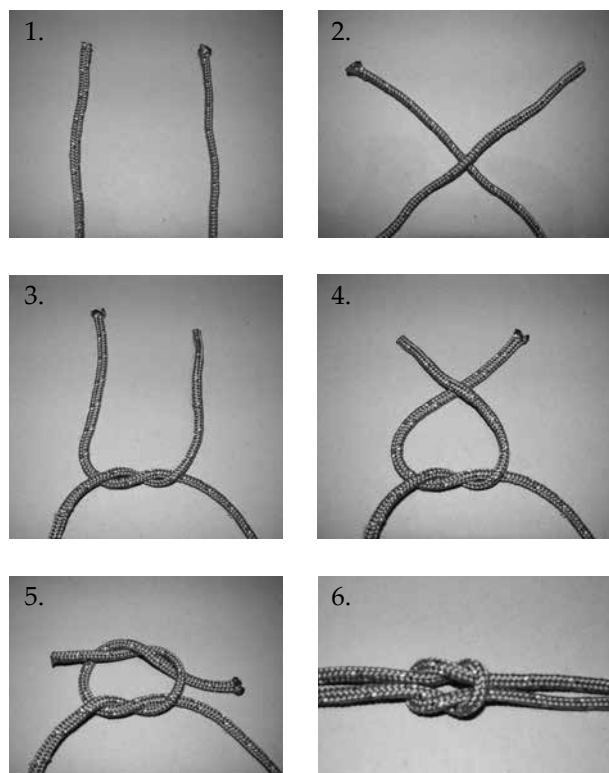
Naudojamas dviems virvėms sujungti.

IŠGYVENIMAS / 12

TIKRASIS (GERASIS) MAZGAS

Naudojamas visur, kur reikia patikimo, tačiau lengvai dėl Jūsų pastangų atsirišančio mazgo.

IŠGYVENIMAS / 5

VIRVINIAI NEŠTUVAI

Naudojami kroviniai ar nukentėjusiajam ilgais atstumais transportuoti. Jiems padaryti reikia 10 m ilgio virvės, ant kurios surišami ne mažiau kaip 10 nėrimo mazgų. Į kilpas suneriamos kartys.

IŠGYVENIMAS / 16

Mazgai

Ats. mjr. **Albertas Daugirdas**

Šaulys, kariuomenės kūrėjas

Tęsiame (pradžią 1-ajame „Trimito“ numeryje) straipsnių išgyvenimo ekstremaliois sąlygomis ciklą.

Gebėjimas rišti mazgus yra svarbus nuo pat vaikystės – juk visi pamename, kaip tėveliai stengėsi mus išmokyti savarankiškai užsirišti batų raištelius. Tai dažniausiai kasdieniame gyvenime pritaikomas įgūdis, kai kalbame apie išgyvenimo tematiką. Tuo tarpu ekstremaliois aplinkybėmis greitas tinkamų mazgų rišimas gali tapti gyvybiškai svarbus: žemoje temperatūroje apsaugosite pirštus nuo nušalimo, o tuo pačiu – ir nuo dar didesnės nelaimės, nes pirštai yra vienas iš svarbiausių žmogaus įrankių; greičiau pasistatysite būstą nuo besiartinančios audros, ištempsite per upę virvę, kai yra grėsmė, jog ji gali staigiai patvinti; pasigaminsite virvinius neštuvus draugo transportavimui dideliu atstumu; padarysite kilpą užklampusio automobilio ištempimui pūgos metu ar įkritusio į eketę žmogaus gelbėjimui ir dar daugelyje kitų situacijų.

IŠGYVENIMAS / 1

Šaulio diena – aktyviai, intelektualiai, darbingai

Karolina Vilčinskaitė

Pulkininko Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės 9-osios kuopos šaulė, „Trimito“ neetatinė korespondentė

Iškart po vienos iš didžiausių tautos švenčių – šiemet itin lietingų Joninių – šauliai būrėsi minėti savąją – Šaulio dieną. Tiesa, tarpukaryje, būtent per Jonines, o ne organizacijos įkūrimo dieną – birželio 27-ąją – skambiai švęsta visų šaulių šventė.

Prieš penkmetį Zarasų rajone, Cibulinės kaime brolių ir sesių šaulių nuoširdžiai sodintame Lietuvos šaulių sąjungos 90-mečio ažuolyne vyko šiemetinis sąskrydis.

Šaulių šventės kitiems gali atrodyti šiek tiek neįprastos, tačiau organizacijos nariams tai kasdiena. Tiesa, šventiška kasdiena. Taigi prieš paskelbiant sąskrydžio pradžią susirinkusieji – daugiau nei 200 narių – tvarkė ažuolyną ir ežero pakrantę: rinko nulūžusias šakas, sausuolius, išvartas, iš vandens traukė tai, kam nedera ežere plūduriuoti.

Sveikindamas seses ir brolius šaulius bei svečius LŠS vadas plk. lt. Liudas Gumbinas uždavė retorinį klausimą: „Ką mums reiškia Šaulio diena?“ „Atsakymą matau ateinantį iš praeities. Ant marškinėlių regiu užrašus, kurie „atkeliaavo“ iš anų laikų. Taip, mes esame tautos kariai. <...> Privalome ne vien dalyvauti renginiuose, bet ir gebėti ginklą valdyti, – konstatavo LŠS vadas ir apibendrino: Mūsų susitelkimas yra jėga ir pagrindas. Pajuskiye šią šventę.“

Po apdovanojimų bei nuoširdžių pagyrimų ir paskatinimų šauliams, gebantiems puikiai suderinti šaulišką veiklą su mokslais, atėjo pietų metas. Šauliška koše vaišino (virė taip pat) sąskrydžio šeiminkai – Pulkininko Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės nariai. O tada prasidėjo aktyvioji veikla.

Sąskrydžio metu buvo organizuotos įvairios rungtys: klišių ruožas, smiginis, didysis kvadratas, šaudymas, šaškių ir šachmatų turnyrai. Norintieji ar jau sudalyvavusieji rungtyse stebėjo arba įsijungė į aktualią šauliams diskusiją „Ar LŠS užima deramą vietą šalies gynybos sistemoje“, kurią vedė šaulys vyr. lt. Alminas Sinevičius. Tuo tarpu jaunieji šauliai kalbėjosi tema „Jaunojo šaulio autoportretas“. Šią diskusiją vedęs šaulys Emilis Astikas pasidalijo savo pastebėjimais: „Turėjau galimybę įgauti daug naudingos patirties ruošdamasis bei vesdamas diskusiją. Joje kalbėjomės aktualiomis temomis: kokia jaunojo šaulio vieta Sąjungoje, kaip mus mato visuomenė, ar ne per mažai dėmesio skiriame visuomeninei veiklai,

Visos šaulių šventės prasideda iškilmingai

Gausus šaulių būrys dovanojo kraują ukrainiečiams

Kada nors čia oš galingas LŠS 90-mečio ažuolynas, bet iki to meto medeliais reikia pasirūpinti

Diskusija „Ar LŠS užima deramą vietą šalies gynybos sistemoje“ itin aktuali Sąjungos nariams

Šauliškas renginys be taikliojo šaulio rungties? To negali būt!

Šachmatų rungtyje amžiaus grupėmis neskirstyta

Linksmasis kvadratas

kodėl ne visi jaunieji šauliai, sulaukę pilnametystės, duoda priesaiką ir toliau tęsia šaulišką veiklą bei kitomis. Džiugu, kad į diskusiją įsitraukė ir publika“

Dienai einant į pabaigą buvo susumuoti rezultatai ir apdovanoti sporto rungtyse laimėję šauliai. Broliškoje ir seseriškoje rungtyse šikart geriausiai pasirodė Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės šauliai. Jiems atiteko pirmoji vieta.

Po suneštinės vakarienės prie bendro stalo kalorijos degintos šokio „aikštelėje“ aktyviu ritmu. Kam aktyvumo pristigo, tie palapinių miestelyje jį išliejo nakties dainomis.

Paklausus sąskrydžio organizatorės, rinktinės vadės Astos Tidikienės, kaip ji vertina sąskrydį, ši atsakė paprastai: „Šiek tiek truko atvykstančiųjų punktualumo ir dalyvių sportinėse rungtyse aktyvumo. Patiko darbinės, sportinės ir intelektualiosios veiklos darna. Manau, kad sąskrydis pavyko. Patiko daugumos atvykusiųjų pozityvas ir puiki nuotaika“. Paklausta, ar antrą kartą organizuotų tokį sąskrydį. A. Tidikienė atsakė nuoširdžiai šypsodamasi: „Turėdama tokį savo rinktinės šaulių palaikymą ir pagalbą – kodėl gi ne... Gal tik reikėtų gerokai keisti nuostatus.“

Įdomu išgirsti ir pačių sąskrydininkų nuomonę apie renginį.

„Netrūko nieko, viskas buvo koordinuota, konkrečiu ir tikslu, nebuvo painiavos ir sąmyšio. Labiausiai patiko atmosfera ir idėja. Džiugino tai, kad galiau susitikti su kitų rinktinėlių atstovais, pabendrauti ir sužinoti apie jų veiklas. Manau, kad toks renginys yra teigiamas, nes praplėtė akiratį: susipažinau su naujais žmonėmis, įgijau naujų pažinčių,“ – teigė pakalbinta klaipėdietė šaulė Viktorija Šauklytė.

Uteniškio šaulio Emilio Astiko pastebėjimai ir įspūdžiai kiek kitokie: „Manau, truko rinktinėlių aktyvumo: tiek varžybose, tiek diskusijose. Dalyvavimas renginyje, likusiųjų nakvoti šaulių skaičius taip pat nebuvo įspūdingas. Gal dėl to, kad pats vedžiau, man labiausiai patiko diskusijos: sužinojau kai ką naujo, be to, kalbintieji buvo kompetentingi savo srities žinovai. Žinoma, smagu, kad susirinko daug teigiamai nusiteikusių žmonių, kad tvyrojo gera nuotaika bei atmosfera.“

Garbingi svečiai iš Jungtinių Amerikos Valstijų – Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje (LŠSI) vado pavaduotojas Linas Orentas su žmonai Vida ir atžalomis pasisakė trumpai ir aiškiai: „Manome, kad toks renginys sudomintų ir mūsų šaulius Amerikoje, juk tai puikus renginys, suvienijantis visos Lietuvos šaulius, gal suvienys ir mūsų šaulius, esančius JAV?“

Dar norisi paminėti vieną itin šaulišką, t.y. altruistišką, šventės momentą – galimybę dovanoti kraujo ir paremti Ukrainos karius (donorystės dieną rengė Santariškių klinikų kraujo centras). Didžiujamės, kad tokiam žingsniui ryžosi daug šaulių, nors visai neseniai vykusiam Nacionalinio kraujo centro organizuotame ture per Lietuvą taip pat gausiai dalyvavo visos šalies šauliai. Žinoma, tai ne pasigyrimas, o tik dar vienas faktas, kad šauliška šventė yra ne vien šventadienis, bet ir prasmingas renginys.

V. Kilpio nuotr.

Įrodėme esantys geležinė komanda

Justina Norvaišaitė

Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės „Geležinio vilko“ kuopos jaunoji šaulė

Gegužę vykusios vertinamosios pratybos tapo jauniems šauliams tikru išbandymu, kurio metu reikėjo parodyti ir praktiškai panaudoti visus metus kauptas žinias.

Nuo anksta us penktadienio ryto pakiliai nusiteikę laukėme momento, kada galėsime parodyti tai, ko išmokome. Reikia prisipažinti, kad tokios pratybos, kuriose pritaikome teorines žinias praktikoje ir išmėginame save, yra vienas iš išskirtiniausių patyrimų gyvenime. Kodėl? Per pratybas nuėjome didelius atstumus nešini žygio ekipuote, sukūrėme ne vieną patrulio bazę, budėjome ir patruliavome naktimis, užmezgėme ryšį su prie mūsų prisijungusia „Nepriklausomybės kovų“ šaulių kuopa, rengėme pasalas, kovojome su priešais, kurių skaičius ir patirtis viršijo mūsų pajėgas dvigubai. Vienintelis svarbesnis įvykis už visus čia išvardintuosius tebuvo bendradarbiavimas ir pasitikėjimas vienas kitu.

Šios pratybos mums buvo ne tik žinių patikrinimas, ar dar vienas išbandymas gyvenime, tai buvo tiltas, suartinęs mus ir sujungęs į vieną didelę ir vieningą geležinių vilkų kuopą. Vienas iš šaulių prieš pratybas pasakė, kad pratybos suartina. Tam visi pritariame: tikrai taip. Todėl ir ne vien dėl to norime padėkoti visiems mūsų vadams, kariūnams už jų geležinių vilkų kantrybę, neblėstantį norą mums padėti ugdančias lyderio savybes. Nuoširdžiai sakau Jums ačiū!

„Geležinio vilko“ kuopos vadas Andrius Šmailis savo ruožtu padėkas už svarų indėlį padedant organizuoti ir praveisti pratybas įteikė: kpt. Pauliui Čižauskui, kpt. Artūrai Ševeliovui, Gen. J. Žemaičio karo akademijos 3-iojo kurso kariūnams: Ragimantui Mačiui, Šarūnui Zakarkai, Dainiui Ridzevičiui, Dainiui Ruminui; „Geležinio vilko“ kuopos kvp. III kurso krn. Tadu Jirkštui, instruktoriams krn. Tomui Čepui, Žydrūnui Gudavičiui, Mantui Radžiūnui, Eimantui Žilviui, už suteiktą transportą – šauliui Robertui Juodkai; už gerą vadovavimą suaugusių šaulių kuopoms – ats. kpt. Irmantui Nedzinskui.

Pratybų pamokos: Nr. 1: Puikiai jas išmokyti ir atsiminti

Nr. 2: Ir pratybose, ir kare vienas svarbiausių dalykų – jausti draugo petį

Nr. 3: Visados išlikti budriam, veikti netikėtai

Pratybose – priešas, realybėje – saugus užnugaris

Beatričė Kuzminaitė

*Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės
Šaulių 2-osios kuopos jaunoji šaulė-žurnalistė*

Gegužės rytas buvo kitoks nei visi įprastiniai. Vien žinojimas, kad šiandien dalyvausiu pratybose kartu su KASP Prisikėlimo apygardos savanoriais labai džiugino. Ne mane vieną. Juk mums, jauniems šauliams, visad įdomu pamatyti, kaip dirba kiti, pasisemti iš jų įgūdžių, gauti patarimų, pasimokyti.

Pratybos ištis buvo kupinos įspūdžių. Rytą susirinkome KASP Prisikėlimo apygardos 6-osios rinktinės 601-osios kuopos štabe. Gavome vaidmenis. Sužinojome, kad pagal legendą pratybose turime vaidinti priešus. Ką padarysi – tokia užduotis.

Kariniais sunkvežimiais patraukėme link Kairių. Vos spėjome miestelyje išlipti, teko bėgti ir slėptis, nes buvome pastebėti savanorių. Kai pasprukome nuo puolimo, mus padalijo į dvi grupes ir dislokavo skirtingose vietose. Pagrindinė šaulių funkcija buvo stebėti ir rinkti žinias apie savanorių veiksmus. Ka-

dangi mums trūko patirties, savanoriai mus dažnai identifikuodavo, tad stebėjimo operacijas skirtingose vietose prireikė kartoti daugybę kartų. Ne kartą teko sužinoti, ką reiškia būti sulaikytiems, parklūpytiems ant žemės, apieškotiems. Įdomiausia buvo tai, kad po miestą vaikščiojome su ginklais. Nors jie buvo imitaciniai, esmės tai nekeitė. Labai smalsu buvo stebėti žmonių reakcijas – vieni į mus žiūrėjo su šypsena, kiti susirūpinę klausinėjo, ar mes „savi“. Dar vienas itin maloniai nustebinęs, galvoje įstrigęs reginys buvo savanorių profesionalumas. Smagu, kad galėjome iš arti pamatyti, kaip jie, susidūrę su priešu, susidoroja su užduotimis.

Ši diena mums – itin naudinga patirtis. Juk dalyvauti Lietuvos kariuomenės pratybose tenka ne kasdien! Ne mažiau svarbu ir kita: motyvacija, kurią matėme savanorių akyse, gerokai padidino ir mūsų aktyvumą šauliškai veikti bei norą tobulėti. Įgavome daug praktinių žinių, o juk praktika yra daug geriau nei sausa teorija.

Tokios pratybos – tai puikus pavyzdys, kaip puikiai Lietuvos kariuomenė gali bendradarbiauti su šauliais.

Kuopos archyvo nuotr.

Nors atrodome itin rimti, širdyje džiūgaujame: dalyvauti Lietuvos kariuomenės pratybose tenka ne kasdien!

Ne vien tik šaudyti, bet ir pasimokyti

Valdas Kilpys

Birželio 12–14 dienomis Švedijos miestelyje Hollvikene vyko Baltijos jūros regiono valstybių šaudymo varžybos, kuriose dalyvavo Lietuvos, Estijos, Latvijos, Danijos, Suomijos ir Švedijos atstovai iš giminųjų organizacijų. Tokios varžybos vyksta kasmet vis kitoje Baltijos valstybėje.

Tradiciškai varžybų scenarijus visiškai priklauso nuo organizatorių išmonės ir galimybių. Atsižvelgiant į turimų ginklų arsenalą, yra rengiami įvairūs šaudymo pratimai. Dažniausiai jie sietini su situaciniu šaudymu, tačiau nestokojama ir statinio šaudymo.

Šiemet Šaulių sąjungai atstovavo keturi šauliai iš įvairių Lietuvos rinktinių: Apolinaras Zubys, Sigitas Ozgirdas, Bronius Galdikas ir Valdas Kilpys. Kartu vyko LDK Kęstučio 7-osios bei Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės vadai: ats. mjr. Kęstutis Bauža ir ats. vyr. lttn. Julius Svirušis.

Švediška specifika

Atvykę į Švediją šauliai buvo apgyvendinti Švedijos kariuomenei priklausančiame stilingame ant jūros kranto įsikūrusiame viešbutėlyje, kuris naudojamas ne tik kariškiams tikslams. Kaip pasakojo pagrindinis varžybų organizatorius, Švedijos savanoriškosios gynybos asociacijos (Forsvarsutbildarna Skane) narys kpt. Rolandas Nilssonas, šioje šalyje yra įprasta praktika, kad paramilitarinės organizacijos plėtoja ir papildomą, tiesiogiai su savo veikla susijusią veiklą, kuri atneša organizacijoms neblogų pajamų. Tarkim,

tuo metu, kai vyko minimos varžybos, tame pačiame viešbutyje gyveno ir sukarintoje stovykloje dalyvaujantis jaunimas, ir civiliai žmonės, kurie atvyko pailsėti šiame nedideliame miestelyje prie jūros.

Šaudyklų kompleksas nuo gyvenamosios vietos buvo nutolęs apie 20 kilometrų, todėl vykstant varžytis patyrėme nemažą nerimo. Viena iš šių varžybų ypatybė yra tai, kad dalyviai praktiškai iki pat pratimo vykdymo pradžios nežino, kokia bus konkreti užduotis. Mes, šauliai, žinojome tik tiek, kad reikės naudoti švediškąją AK-4 (mūsųose žinomą kaip „irklą“), kažkokį pistoletą ir dar kažką egzotiško.

Keleto žodžių verta vieta, kurioje vyko varžybos. Tai beveik šaudyklų miestelis, kur nuolat vyksta įvairios treniruotės, šaudymo varžybos ir kiti renginiai. Smagiausia, kad, nepaisant to, jog šios šaudyklos priklauso kariuomenei, civiliai gali visai paprastai patekti į šį kompleksą ir už itin menką mokesį treniuoti šaudybos įgūdžius.

Varžybų dalyviams regint tokius dalykus nejučia kilo mintys apie tai, kad šaudybos srityje Lietuvoje yra daug kas tobulintina. Užtenka prisiminti, kiek ir kokių dokumentų tenka užpildyti šauliams, norint pasinaudoti kariuomenės šaudyklomis. O civiliams kelias ten praktiškai uždarytas.

Šaudymo pratimai

Lietuvos šaulių sąjungai atstovavo keturių rinktinių šauliai, kurie dalyvavo įvairiose šaudymo rungtyse. Kaip jau buvo minėta, „ilgasis“ ginklas, su kuriuo atlikti bent du šaudymo pratimai, buvo švediškas AK-4. Pirmojo pratimo esmė: judant link taikinio ir vis pasisilepiant už kliūtis šaudyti nuo

kairiojo ir dešiniojo peties. Kito pratimo metu po dešimties šuoliukų ir bėgimo teko šaudyti į dinامينius taikinius. Abu pratimai atliekami turint limituotą laiką.

Šaudymas pistoletu „Glock-17“ taip pat buvo dinamiškas. Skaičiuojant sekundes buvo šaudoma iš 3, 5, 10 ir 25 metrų atstumo tai viena, tai kita ranka. Kaip taikliai pastebėjo šaulys B. Galdikas, didžiausia problema pataikyti čia buvo tiems, kurie šaudybos įgūdžius tobulina šaudydami tik iš „įprastos pusės“.

Trečioji pratimų dalis buvo ištis egzotinė: šauliams teko naudoti amerikietišką povamzdinį granatsvaidį M203. Tai yra 40 mm kalibro ginklas, skirtas šaudyti iki 300 m atstumu įvairiomis granatomis. Savaimė suprantama, nei vienas varžybų dalyvis tokio ginklo nebuvo bandęs, todėl užduotis buvo iš tiesų nelengva. Jos įvykdymą sunkino ir tai, kad organizatoriai sąmoningai nesakė atstumo iki taikinio (fainerinio skydo, ant kurio nupieštas kvadratas). Kitaip tariant, šaunantysis pats turėjo nuspręsti, kokią taikliklio žymą naudoti taikantis.

Rezultatai

Nors sakoma, kad prastam šokėjui trukdo viskas, tačiau, atsižvelgiant į šaudymo treniravimosi ypatumus, visiškai natūralu, kad šauliai liko paskutiniai. Lieka pasidžiaugti, kad nuo priešpaskutinių Danijos atstovų mūšikiai atsiliko vos dviem taškais, ir vienas taiklus šūvis galėjo kilstelėti komandą aukščiau. Susumavus rezultatus, paaiškėjo, kad nugalėjo Estijos atstovai, antri liko suomiai, o trečiąją vietą iškovojo Latvijos Zemsardze atstovai.

Suomijai atstovavęs daugkartinis Suomijos ir Europos praktinio šaudymo čempionas Hannu Uronenas per apdovanojimų ceremoniją atviravo, kad varžyboms rengėsi kelias savaites. Panašiai kalbėjo ir Estijos delegacijos vadovas Martas Puuseppas, kurio teigimu į šias varžybas atvyko iš šaudyklų neišeinantys ir gerus rezultatus rodantys Kaitseliito atstovai.

Atskiros diskusijos vertas ir klausimas apie Lietuvoje propaguojamas statinio šaudymo taisykles, kurios su realybe neturi nieko bendro. Ką bekalbėti apie judėjimą su ginklu, gebėjimą skaičiuoti laiką ir pataikyti į judančius taikinius.

Pusiau juokaudami, pusiau rimtai šauliai konstatavo faktą, kad praktinės šaudybos įgūdžių tobulinimui geriausiai padeda medžioklė. Matyt, ne sutapimas, kad LŠS komandos sudėtis buvo 100 proc. medžiotojai, kurie su ginklais susiduria gerokai dažniau nei statistinis Lietuvos gyventojas.

Komandos vadovo ats. mjr. Kęstučio Baužos teigimu, tokios varžybos yra puiki proga pagilinti šaudybos žinias, susipažinti su įvairių sistemų ginklais ir įgyti neįkainojamos patirties organizuojant tokio aukšto lygio šaudymo varžybas.

Nuotraukos Valdo Kilpio,
Eglės Ramanauskaitės ir Argo Altmae

Buvo šaudoma iš 3, 5, 10 ir 25 metrų atstumo tai viena, tai kita ranka

Šaulių sąjungai Švedijoje atstovavo LDK Kęstučio bei Žemaitijos šaulių rinktinė vadai: Kęstutis Bauža ir Julius Svirusis bei keturi šauliai iš įvairių rinktinių: Apolinaras Zubys, Sigitas Ozgirdas, Bronius Galdikas ir Valdas Kilpys

Teko išbandyti amerikietišką povamzdinį granatsvaidį M203

Šaulio diena: kada, kodėl ir kaip?

Mindaugas Nefas

Lietuvos šaulių sąjungos Centro valdybos narys

Prieš keletą metų kalbant su vyresniaisiais šauliais teko išgirsti klausimą: „O kodėl Šaulio diena yra per Jonines?“ Į šį klausimą netruko atsakyti vienas iš pašnekovų: „Nes prie Lietuvos šaulių sąjungos atkūrimo prisidėjo Jonas Gečas, tad jo vardadienis tapo visų šaulių švente.“ Nors atsakymas turi logikos, tačiau istorinės tiesos – nė lašo. Iš tiesų birželio 24-oji kaip Šaulio diena buvo minima ir švenčiama dar nuo 1920 m., taigi gerokai anksčiau iki J. Gečo ar kokio nors kito Lietuvos šaulių sąjungos atkūrėjo, vardu Jonas, gimimo.

Nors Lietuvos šaulių sąjunga oficialiai įkurta birželio 27 d., tačiau ilgą laiką organizacijos įkūrimo metinės buvo švenčiamos keliomis dienomis anksčiau – birželio 24-ąją. Ši diena buvo įteisinta Lietuvos šaulių sąjungos teisės aktuose. 1936–1940 m. Sąjungos statute ji buvo įtvirtinta kaip metinė šaulių šventė. Be to, ir iki 2010 m. galiojusiame Lietuvos šaulių sąjungos statute buvo įtvirtinta, kad birželio 24-oji yra Šaulio diena. Šios nuostatos šiandieniniuose organizacijos teisės aktuose nebeliko. Neliko ir didesnio pačių šaulių noro ne tik švęsti, bet ir minėti savo organizacijos dieną. Todėl verta išnagrinėti, kodėl buvo nuspręsta turėti savo metinę šventę bei kada ir kaip ji buvo švenčiama.

Idėja dėl šaulių metinės šventės įsteigimo buvo iškelta pirmajame šaulių suvažiavime, kuris vyko 1920 m. vasario 15 d. Beje, šis suvažiavimas ne itin pavyko, nes jame dalyvavo vos 13 skyrių deleguotų asmenų. Nepaisant to, jame buvo nagrinėjami itin svarbūs jaunos organizacijos klausimai. Idėjos autoriumi tikriausiai reikia laikyti Šiaulių skyriaus atstovą Kiprą Bielinį (jis vėliau buvo išrinktas Steigiamojo Seimo nariu), kuris suvažiavime teigė: „*Ne karo metu, Sąjungos svarbiausias tikslas turi būti žmonių miklinimas, sportas. Sąjunga turėtų virsti plačia sporto organizacija. Senovės greikai [graikai – M. N.] turėjo Olimpiadą, todėl tokią Olimpiadą negalėtumėm turėti ir mes. Prieš karą Šiauliuose buvo birželio 24 dieną Didžiausios gegužinės. Manoma jas atgaivinti. Galima būtų Šaulių dieną pritaikinti prie tų gegužinių.*“ Šis sumanymas buvo sutiktas džiaugsmingai, tačiau reikėjo nuspręsti, kada ją nustatyti. Žinoma, šios idėjos autorystė gali priklausyti suvažiavimo rengimo grupei, kuri nusprendė į darbotvarkę įtraukti šį klausimą, o K. Bielinis šį klausimą pristatė tik kaip jam pirmininkavęs asmuo. Vienaip ar kitaip šios šventės tikslas buvo vienyti organizacijos narius, telkti juos į vieną bendruomenę bei parodyti šaulių veiklą visuomenei.

Saulys K. Ralys (vėliau taip pat tapęs Steigiamojo Seimo nariu) Šaulio dieną siūlė susieti su kuria nors tautine švente: Nepriklausomybės švente (vasario 16 d.) arba vokiečių išvijimo iš Lietuvos diena (našu, kurią konkrečią dieną jis turėjo galvoje). Antano Žmuidzinavičiaus siūlymas buvo Šaulio diena

Automobilis, papuoštas šūkiu „Mes ginsim savo laisvę ir savo žemę“ šaulių iškilmėse. 1936 m.

paskirti Jonines arba Petrines. Vis dėlto susirinkime buvo nutarta siekti, jog Šaulio diena būtų švenčiama birželio 23–24 d., šaulius ir visuomenę kviečiant švęsti birželio 23-iosios vakare.

Lietuvos šaulių sąjungos Centro valdyba ėmėsi iniciatyvos įgyvendinti šią idėją ir dar tais pačiais metais visus šaulių skyrius kvietė birželio 23–24 d. organizuoti Šaulio dienos minėjimą į jį pritraukiant kuo daugiau visuomenės. Tokia data pasirinkta neatitiktinai: taip pamėginta šaulių šventę padaryti visos visuomenės švente ir taip ketinta skleisti savo idėjas bei pritraukti naujų narių. Šis siekis pirmaisiais organizacijos veiklos metais pakankamai sunkiai buvo įgyvendinamas. Nemaža dalis organizacijos narių skirtingai įsivaizdavo Sąjungos ateitį: nemaža dalis siekė būti realiai ginkluota jėga ir į kultūrinę veiklą nekreipė dėmesio. Vis dėlto iki 1940 m. išsivystė stiprios Joninių – Šaulio dienos šventimo tradicijos. Šaulių būriai savo gyvenamosiose vietose organizuodavo tiems laikams įspūdingas šventes.

Visos šventės bei minėjimai turėjo būti organizuojami pagal iš anksto sudėliotą ir patvirtintą programą. Ją paprastai sudarydavo paskaitos, įvairūs koncertai. Ypač buvo akcentuojama kultūrinė veikla. Taip pat šaulių daliniai organizuodavo renginius ir kitų švenčių bei atmintinų dienų progomis. Faktiškai šaulių būriai užėmė šiandien Lietuvos miestuose bei miesteliuose veikiančių valstybinių kultūros centrų funkcijas, o kultūros namais tapo pastatyti šaulių namai.

Ilgainiui pagrindine ir didžiausia Joninių – Šaulio dienos šventimo vieta tapo Rambynų kalnas. Šaulių šventė ant Rambynų kalno vykdavo dvi dienas. Programa visuomet būdavo labai plati: šaulių chorų ir orkestrų pasirodymai, teatrų vaidinimai ir misterijos, šokiai, žaidimai, ir pritraukdavo daug žmonių. Taip pat vykdavo sporto: futbolo, krepšinio, bokso ir kitų sporto šakų, varžybos. Šventėse dalyvaudavo ne tik Klaipėdos krašto ir Lietuvos šaulių sąjungos vadovybė, bet ir aukščiausi Lietuvos pareigūnai. Neatskiriamai šventės dalis buvo krašto patriarchas Martynas Jankus, kuriam buvo patikima garbė pradėti šventę ir uždegti Joninių laužą. Organizuojant šaulių šventes ant Rambynų kalno buvo persistengiama: išleidiama daugiau lėšų, negu gaunama pajamų. Pavyzdžiui, 1938 m. po šventės buvo likusi 2 300 Lt skola, o tiems laikams tai buvo milžiniška pinigų suma!

Įspūdingai buvo organizuojami Lietuvos šaulių sąjungos jubiliejai, kurie taip pat vykdavo per Jonines, tačiau ilgesnį laiką. Pavyzdžiui, organizacijos 10 metų sukakties šventė vyko 1929 m. birželio 22–24 d. (joje dalyvavo daugiau nei 7 tūkst. šaulių!), o Sąjungos 20-mečio iškilmės 1939 m. birželio 22–25 d. (Kaune vykusioje šventėje dalyvavo daugiau kaip 20 tūkst. šaulių!). Tradicijos įsitvirtinimą parodo ir tai, jog nemaža dalis Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje padalinių taip pat stengėsi Šaulio dieną minėti per Jonines. Tai yra sektinas pavyzdys, kokią reikšmę visi organizacijos nariai turėtų skirti metinei šaulių šventei ir ne taip svarbu, ar ji bus minimas birželio 23–24 d. ar birželio 27 d. – tikrąją Lietuvos šaulių sąjungos įkūrimo dieną.

Būtina pastebėti, jog šauliai labai mėgo ne tik švęsti, bet, svarbiausia, organizuoti šventes visuome-

R A M B Y N A S

1938 m. birželio mėn. 18 ir 19 d. d.

Tradicinės JONINIŲ ŠVENTĖS proga

Šaulių Sąjungos 19-kos metų ir XX-tos
Rinktinės 15-kos metų sukaktuvių minėjimo

P R O G R A M A

Šventę rengia XX-toji Klaipėdos Šaulių Rinktinė

Šaulių metinės šventės Rambynų kalne 1938 m. programa

nei. Tai yra labai reikšmingas skirtumas, palyginti su šiandienine situacija, kai šauliai dažniausiai yra švenčių dalyviai, o ne pagrindiniai organizatoriai. XX a. 4-ajame dešimtmetyje buvo numatyta, jog visi šaulių daliniai bei šaulių metinės šventės turi rengti ir šių švenčių minėjimus:

- Sausio 15 d. – Klaipėdos prijungimo prie Lietuvos dieną.
- Vasario 16 d. – tuomet vadintą Lietuvos nepriklausomybės ir dr. Jono Basanavičiaus (jis mirė 1927 m. vasario 16 d.) dienas.
- Kovo 5 d. – Sąjungos įkūrėjo Vlado Putvinskio mirties metines.
- Birželio 13 d. – Prezidento Antano Smetonos vardo dieną.
- Rugšėjo 8 d. – Tautos šventę.
- Lapkričio 23 d. – Lietuvos kariuomenės dieną.

Taigi, kodėl analizuodami Šaulių sąjungos istoriją ryškiai matome kultūrinės veiklos obalsį? Šauliai buvo ideologiškai stiprūs, vienas iš svarbiausių šauliškiosios ideologijos siekių – sutelkti lietuvių tautą. Todėl buvo pasirinkta naudojant kultūrinės veiklos formas skatinti lietuvių, plėsti kultūrinę veiklą bei populiarinti savo organizaciją. Tai yra vienas iš ryškiausių skirtumų, palyginti su dabartine organizacijos veikla. Siekis telkti tautą tarsi ir išliko, tačiau realių veiksmų stokojama.

Kada šiandien reikėtų minėti Šaulio dieną? Mano galva, Joninės šiandien yra tapusi arba giminių švente, arba masinio girtuokliavimo švente, tad šauliams pakeisti nusistovėjusias tradicijas būtų sunku. Šiuo metu siūlyčiau aktyviau švęsti birželio 27 d. – kai buvo įsteigta mūsų organizacija. Iš kitos pusės, visi šventimai bus neveiksmingi, jei kiekvieną dieną nesisistengsime pildyti duotos šaulio priesaikos. Mūsų, šaulių, metinės šventės proga, kviečiu prisiminti vieno iš Lietuvos šaulių sąjungos ideologų Vlado Putvinskio–Pūtvio žodžius: „Šaulių sąjunga yra tavo šeima. Stenkis, kad ji stovėtų aukštai. Jei stovės aukštai, išaukštins ir tave.“

Pirmoji sovietinės okupacijos auka – šaulys A. Barauskas

Stasys Ignatavičius

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulys

„Atminties“ rubrikoje pradėdame spausdinti straipsnius apie Sąjungai, o dažnai ir visai Lietuvai nusipelniusius šaulius. Tiesą sakant, tokią misiją – supažindinti seses ir brolius su kilniais darbais nuveikusiaisiais ir šiandien istorijos knygose gyvenančiais žmonėmis – šauliais – nuolat vykdomė. Dabar tik šį faktą užakcentuojame.

Į šiandieną visi atėjome per praeitį. Nepamirškime jos.

1940 m. birželio 14 d. 23 val. 50 min. Sovietų Sąjungos užsienio reikalų komisaras Viačeslavas Molotovas Lietuvos užsienio reikalų ministrui Juozui Urbšui įteikė ultimatumą, reikalaujantį sudaryti Kremlui priimtina vyriausybę ir įsileisti į Lietuvą sovietų kariuomenę. Nematydama galimybių pasipriešinti, Lietuvos vyriausybė ultimatumą priėmė. Tačiau dar nepasibaigus ultimatumo terminui sovietiniai vadovai, manydami, kad Lietuva ultimatumo nepriims, mėgino išprovokuoti karinį incidentą. Birželio 15 d. naktį 3 val. 40 min. apie dvidešimt 185-osios šaulių divizijos žvalgybinės grupės kareivių perėjo Lietuvos valstybinę sieną ir užpuolė pasienio sargybos būstinę, kuri buvo ir Ūtos pasienio sargybos viršininko, šaulio Aleksandro Barausko butas. A. Barauskas, pakeitęs sargybos postus, su šeima (žmona ir dviem dukrom) ir dviem pasieniečiais ilsėjosi. Sovietiniai įsiveržėliai metė granatą ir apšaudė būstinę. A. Barauskas, sprogimo ir šūvių pažadintas iš miego, liepė žmonai, dukroms ir pasieniečiams pasislėpti po grindimis esančiame sandėliuke (tai išgelbėjo jų gyvybes), o pats pasitiko užpuolikus, kurie išsivedė sargybos viršininką į kiemą. Vienas kareivis kelis kartus kirto jam kardu, kitas iššovė į galvą. Įvykdę kruviną nusikaltimą raudonarmiečiai pasitraukė į Baltarusijos teritoriją, kuri buvo už 100 metrų.

Po nusikaltimo prie namo subėgus kaimelio gyventojams ir pasieniečiams A. Barauskas buvo dar gyvas, tačiau vežamas pas gydytoją mirė. Netrukus trijų asmenų delegacija su balta vėliava nuvyko link sovietų teritorijos. Naiviai tikėtasi drauge ištirti šį žiaurų nusikaltimą. Žinia apie sovietų išpuolį netrukus pasiekė Lietuvos užsienio reikalų ministeriją. Tos pačios dienos 9 val. ryto, dar valandai likus iki sovietų ultimatumo termino pabaigos, Politikos departamento direktorius Edvardas Turauskas ministerijos vardu pasirašė šifruotą telegramą Lietuvos pasiuntinybei Maskvoje. Liepos 3 d. žodinę notą dėl šio įvykio SSRS pasiuntinybei Kaune įteikė ir naujoji prosovietinė Lietuvos užsienio reikalų ministerija. Notoje išdėstyti pareigūnų nustatyti faktai. Nurodyta, kad nužudytas pasienietis paliko šeimą: žmoną Oną Barauskienę ir dukteris Onutę (7 m.) ir Marytę (5 m.). Notoje paprašyta ištirti įvykį ir pasvarstyti apie galimybę „mirusiojo“ šeimai suteikti pašalpą.

Bet okupantams tai nerūpėjo. Šeima, netekusi maitintojo, liko užmiršta. Sovietai, žinoma, į notą neatsiliepė.

Šaulio, pasieniečio, pirmosios sovietinės okupacijos aukos Aleksandro Barausko pasiaukojimas gelbstint savo šeimą ir užkardos pasieniečius nuo žūties neliko užmirštas. 1992 m.

Varėnos šaulių S. Arnausko ir J. Jonyčio iniciatyva žūties vietoje buvo pastatytas Perlojos šaulio A. Volungėno padarytas kryžius. 2005 m. gegužės 10 d. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu A. Barauskas (po mirties) buvo apdovanotas Vyčio kryžiaus ordino Didžiuoju kryžiumi. Jo vardu pavadinta pasienio užkarda, pasienio patrulinis laivas. Šiemet birželio 15 d., minint Lietuvos okupacijos ir A. Barausko žūties 75-ąsias metines Ūtos kaime, Lietuvos šaulių sąjungos vadas ats. plk. ltn. Liudas Gumbinas apdovanojo (po mirties) Aleksandrą Barauską 1-ojo laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ ir apdovanojimą prie jo atminimo ženklo – paminklo (pastatytas 2005 m.) įteikė žuvusio šaulio dukrai Onai Brasiūnienei. Tik keista, kad iki šiol Aleksandrui Barauskui nesuteiktas pasipriešinimo sovietiniams okupantams dalyvio statusas. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centras turėtų ištaisyti istorinę klaidą. Jis žuvo nuo sovietinių okupantų rankų!

LŠS vadas ats. plk. ltn. L. Gumbinas ir Karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės vadas ats. kpt. S. Valatkevičius pagerbia A. Barausko atminimą

Visa Lietuva skambėjo nuo šaulių dainų

Salvinija Žygienė

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulė

Tęsiant Šaulių sąjungos kultūrinės veiklos tradicijas, kas antri metai vyksta LŠS meno kolektyvų ir atlikėjų apžiūros, kuriose šauliai groja, dainuoja, šoka, skaito eiles bei pristato savo kūrybinius darbus.

Ipusėjus pavasariui, balandžio 19 d. LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės šauliai buvo pirmieji, kurie įrodė, kad Tauragės krašto jaunimas neabejingas dainai, šokiui, muzikai. Draugų palaikymas ir aplodismentai skambėjo A. Straukos 7-osios kuopos kolektyvui „Intuicija“ ir Tauragės 5-osios kuopos solistui (eufonija) Mindaugui Valančiūnui, kuriems vertinimo komisija skyrė pirmąsias vietas. Antroji vieta atiteko Pajūrio 10-osios kuopos kolektyvui. Trečioji vieta Skirsnemunės J. Baltrušaičio pagrindinės mokyklos 7-ojo būrio jaunimo šokių kolektyvui „Enigma“. LŠS meno kolektyvų vertinimo komisijos nariai LŠS Centro valdybos narys, Kauno valstybinio muzikinio teatro solistas Juozas Janušaitis, Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulė, Kauno Juozo Gruodžio konservatorijos dainavimo skyriaus dėstytoja Regina Kabalinienė, Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulė Salvinija Žygienė, LŠS orkestro vadovas (dabar jau buvęs vadovas red. past.) Dovydas Jokubauskis padėjo visiems dalyvavusiems ir įteikė LŠS vado padėkas bei I–III vietų diplomus laureatams.

Gegužės 1-ąją Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės 5 kolektyvai ir 1 atlikėjas (Telšių apskr.) Alsėdžių gimnazijoje rungėsi, kurių balsai ir dainos skambiausios, pasirinktų kūrinių atlikimas geriausias. Komisija, pasidžiaugusi, kad apžiūroje dalyvavę kolektyvai

pasižymėjo profesionalumu ir aukštu meniniu lygiu, dvi pirmąsias vietas skyrė Plungės šaulių 2-osios kuopos Kulių būrio merginų vokaliniam trio bei Alsėdžių 6-osios kuopos merginų trio. Kulių būrio merginų atliekamos žemaitiškos dainos savo galingu skambesiu nustebino ir sužavėjo. Antroji vieta skirta Alsėdžių šaulių 6-osios kuopos vaikinų ansamblui, kurio nariu buvo ir šios rinktinės vadas Julius Svirušis. Trečioji vieta atiteko Varnių šaulių 4-osios kuopos Motiejaus Valančiaus gimnazijos jaunųjų šaulių būrio ansamblui. Nemažą išpūdį paliko Tytuvėnų 9-osios kuopos jaunosios šaulės Greta Jankutė ir Gabija Jokubauskaitė, originaliai atlikusios kūrinių pianinu keturiomis rankomis. Joms taip pat įteiktas trečiosios vietos diplomai.

Tą pačią dieną koncertavo ir Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės atlikėjai bei kolektyvai. Mažoniai nustebino tautinių šokių kolektyvas „Gaja“, kurio energingi šokiai ir sukurta pakili nuotaika garantavo sėkmę ir pirmosios vietos diplomą. Gražiai skambėjo vyrų vokalinio dueto ir vokalinio trio atliekamos dainos. Jiems buvo įteikti Meno kolektyvų apžiūros antrųjų vietų diplomai. Dvi trečiosios vietos skirtos instrumentiniam duetui ir vyrų vokaliniam ansamblui „Trimitas“. Komisijos nariai apgailestavo, kad tarp Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės atlikėjų nebuvo jaunimo, skirtingai nei kitose rinktinėse.

Gegužės 8-ąją plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės šauliai svetingai pasitiko svečius savo Šaulių namuose. Šaulių sąjungos vadas ats. plk. lt. Liudas Gumbinas asmeniškai įteikė padėkas visiems apžiūros dalyviams bei laureatams. Pirmoji vieta skirta solistei Silvijai Ruzgaitei, dvi antrąsias vietas pasidalijo Ievos Jerochinaitės ir Viktorijos Popelnicytės vokalinis duetas bei „Šauliška kapelija“. Vaido Molio ir Ievos Aukšės Šimoniūtės vokaliniam duetui

Pilviškių šaulių 4-osios kuopos solistei Renatai Janavičienei komisija vienbalsiai skyrė 1-ąją vietą

Vilkaviškio P. Karužos 6-osios kuopos šaulių vokalinis ansamblis „Vilkaviškio šaulys“ užėmė 3-iąją vietą

Visi Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės kolektyvai pasižymėjo profesionalumu ir aukštu meniniu lygiu. Merginų trio

skirta trečioji vieta. Šios rinktinės skaitovės ne visiškai atitiko Meno kolektyvų apžiūros nuostatų reikalavimus, tačiau malonu, kad šaulės noriai dalyvauja kultūrinėje veikloje. Visus komisijos narius sužavėjo rinktinės šaulių moterų pristatyti rankdarbiai.

Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės saviveiklininkai gegužės 9-ąją dieną sugužėjo į Kupiškį, kur Povilo Matulionio progimnazijoje vyko atlikėjų pasirodymai. Komisijos nariams teko padirbėti iš peties, nes rinktinė pristatė gausiausią dainininkų ir muzikantų būrį. Panevėžio šaulių 6-osios kuopos šaulys instrumentalistas Ralfas Andriūnas, Rokiškio šaulių 4-osios kuopos solistė Lina Bliudžiūtė bei armonikierių Virginijos Savickienės ir Vytauto Zazirsko duetas tapo pirmosios vietos laureatais. Antroji vieta skirta Panevėžio šaulių atskirojo būrio mišriam šaulių chorui „Aukštaitis“, kurio atliekamos dainos skamba ne vieną dešimtmetį. Dvi trečiąsias vietas pasidalijo Rokiškio šaulių 4-osios kuopos vokalinis ansamblis „Žilvitis“ ir Pandėlio šaulių 13-osios kuopos šaulys instrumentalistas Augustinas Ruželė. Komisijos nariai padėkojo už tokį gausų dalyvavimą apžiūroje, palinkėjo šauliško užsispyrimo, kantrybės puoselėjant meną savo krašte.

Šaukėnų Vlado Pūtvio-Putvinskio vidurinės mokyklos salėje gegužės 9-osios popietę vos tilpo visi atlikėjai ir žiūrovai. Gausus Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės kolektyvų būrys laukė pasirodymų. Čia ir vėl dominavo jaunieji šauliai, kurių susikaupimas, jaunatviška energija džiugino ir maloniai stebino. Komisijos nariams buvo nelengva apsispręsti, nes varžovai buvo lygiaverčiai. Vis dėlto trys pirmosios vietos ir laureatų diplomai atiteko Tytuvėnų šaulių 5-osios kuopos chorui „Spindulys“, tos pačios kuopos jaunųjų šaulių šokių grupei „Ne tos“ ir G. Nakutienės bei R. Juzukonytės vokaliniam duetui. Solistei G. Nakutienei įteiktas ir pirmosios vietos diplomas už profesionaliai atliktas savos kūrybos dainas. Dvi antrąsias vietas pasidalijo Tytuvėnų 5-osios kuopos merginų kvartetas ir tos pačios kuopos jaunųjų šaulių estradinė grupė.

Gegužės 16 d. apžiūra vyko Pilviškių kultūros namuose, kur skambėjo Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės šaulių atliekamos dainos. Komisiją, kurios nariu šįkart buvo ir VDU Muzikos akademijos Dainavimo katedros vedėjas prof. Tomas Ladiga vienbalsiai pirmąją vietą skyrė Pilviškių šaulių 4-osios kuopos solistei Renatai Janavičienei. Pilviškių 4-osios kuopos vokaliniam ansamblui „Jovaras“, kuris netrukus minės 20-ies metų veiklos sukaktį, atiteko antroji vieta. Trečiąją vietą užėmė Vilkaviškio P. Karužos 6-osios kuopos šaulių vokalinis ansamblis „Vilkaviškio šaulys“.

Tą pačią dieną Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šaulys, armonikierius Stasys Junda, visų šaulių švenčių ištikimas dalyvis, tapo šios rinktinės laureatu.

Šioje meno kolektyvų apžiūroje iš viso dalyvavo 54 kolektyvai ir atlikėjai. Apgailestaujant tenka konstatuoti, kad dviejų rinktinių Vakarų (jūros) šaulių 3-ioji ir Karaliaus Mindaugo šaulių 10-oji – šiemet apžiūroje nedalyvavo.

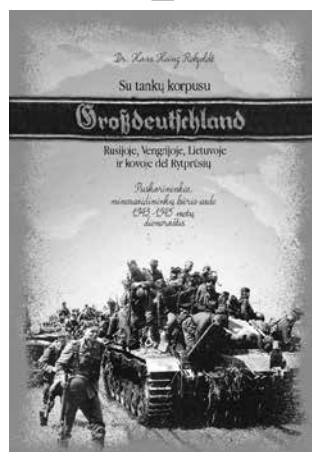
Rinktinių archyvų nuotr.

NAUJOS KNYGOS

NAUJOS KNYGOS

Vytautas Jokubauskas. „Mažųjų kariuomenių“ galia ir paramilitarizmas. Tarpukario Lietuvos atvejis. Klaipėda: KU leidykla, 2014. 587 p.

Knyga svarbi ir išskirtinė ne tik dėl apimties.

Pirma, tai yra vienas išsamiausių ir kokybiškiausių Lietuvos kariuomenės 1918–1940 m. istorijos tyrimų. Autorius, remdamasis itin gausia šaltinių baze, atskleidė svarbiausius Lietuvos kariuomenės raidos aspektus: gynybos planus, karo prievolės atliktą kariuomenės komplektavimą ir daug kitų klausimų. Svarbu tai, kad nagrinėjamos iki šiol tik fragmentiškai tirtos temos.

Antra, šiame išsamiaame tyrime daug dėmesio susilaukė Lietuvos šaulių sąjungos istorija. Pastaruoju metu Lietuvos istorikų tyrimuose šauliškasis veiksnys vis dažniau susilaukia dėmesio. V. Jokubausko knygoje nagrinėjamos LŠS formavimosi aplinkybės kovų dėl Nepriklausomybės metu, šaulių – partizanų veikla, šaulių rengimas partizaniniam karui ir kiti svarbūs bei aktualūs klausimai. Įdomu, kad autorius nemažai dėmesio skiria ir Lietuvos šaulių sąjungai okupacijos metu 1940 m., apibūdindamas organizacijos padėtį kaip „Gulbės giesmę“.

Trečia, šis tyrimas jus nustebins, nes jame istorikas, remdamasis matematikos mokslu, apskaičiavo, kokia buvo tikroji Lietuvos karinė galia Pirmosios Lietuvos Respublikos metais. Iki šiol apie šią sritį buvo kalbama tik bendrais bruožais, trūko konkretumo ir aiškumo. Autorius lygina Lietuvos kariuomenės galią su kaimyninių valstybių ir suformuluoja rimtas išvadas. Kokia buvo mūsų karinė galia? Būtinai perskaitykite ir sužinosite.

Kodėl turėtume skaityti šią knygą? Norėdami sukurti stiprią ir efektyviai šalies gynyboje veikiančią Lietuvos šaulių sąjungą, turime žinoti tiek savo organizacijos, tiek ir mūsų valstybės istoriją. Tai viena, o antra, kas yra itin svarbu, kad pasimokytume iš klaidų ir pasisemtume stiprybės bei galios – tiek karinės, tiek politinės, tiek ir moralinės!

M. Kulju. Ratės kelias. Legenda apie Žiemos karo didvyrius. Iš suomių kalbos vertė Aida Krilavičienė – Vilnius: Briedis [2015]. – 232 p.: iliustr.

Knygoje aprašomas vienas garsiausių mūšių, įvykęs prie Suomusalmio, kai Raudonoji armija mėgino perkirsti Suomiją pusiau, bet buvo sutriuškinta ir priversta bėgti.

„Sovietų istorija teikia skirtingus, – nelygu laikotarpis, – Žiemos karo aukų skaičius. Iš karto po karo Molotovas pranešė, kad Sovietų Sąjungos skaičiavimu, kovose žuvo mažiausiai 60 000 ir buvo sužeista ne mažiau kaip 250 000 suomių. Pasak jo, žuvo 48 745 sovietų kariai, 158 863 buvo sužeisti. Nikita Chruščiovas prisiminimuose pateikė visai kitokius skaičius – pasak jo, Žiemos karas sovietams kainavo milijoną gyvybių. Šiandieniniuose rusų istoriniuose veikaluose rašoma, kad žuvo daugiau kaip 140 000 rusų... Dėl Raudonosios armijos kiekybinės persvaros nesiginčyta nė vienu rusų istoriografo laikotarpiu.“

Suomių kariuomenės generalinio štabo karininkas generolas leitenantas A. F. Airo nupiešė mitinį, iki šiol nenublankstantį suomių paveikslą: „Suomiai, kaip kariai, ideali tauta... Iš prigimties nepriklausomi, pasitikintys savimi, atkaklūs ir šaltų nervų suomiai turėjo puikias sąlygas tapti neįveikiamais kovotojais.“

H. H. Rehfeldt. Su tankų korpusu „Grossdeutschland“ Rusijoje, Vengrijoje, Lietuvoje ir kovoje dėl Rytprūsijų. Iš vokiečių kalbos vertė Antanas Šernius. – Vilnius: Briedis [2015]. – 312 p.: iliustr.

Rytų fronte žlugus paskutinei didelio masto „Citadelės“ (Kursko mūšis) puolamajai operacijai, Hansas Heinrichas Refeldtas (Hans Heinz Rehfeldt), „Grossdeutschland“ divizijos puskarininkis, drauge su bendražygiais atlieka „ugniagesių komandos“ užduotį – kovoja pavojingiausiuose Rytų fronto ruožuose, kuriuose kitiems vermachto junginiams bei daliniams reikia skubios pagalbos. 1944 m. rugpjūtį per Rytprūsius patenka į Lietuvą, kaunasi prie Virbalio ir Vilkaviškio, žygiuoja per Lietuvą vaduoti didelės grupuotės, apsuptos Kuršo katile. Nepavykus prasiveržti į Kuršą, su paties vadovaujama minosvaidininkų būriu ryžtingai kovoja Klaipėdos placdarme – gina Raudonosios armijos puolamą miestą ir iš jo evakuojamus civilius vokiečius bei lietuvius.

1945 m. žiemą dalyvauja įnirtinguose mūšiuose Rytprūsijuose ir Karaliaučiaus apsupties katile. Po sunkaus sužeidimo gydomas karo ligoninėje ir, dar nespėjęs pasveikti, traukiasi į Vakarus. 1945 m. gegužės 3 d. patenka į nelaisvę amerikiečių užimtoje Vokietijos teritorijoje. Kadangi amerikiečiai bei anglai, kitaip nei sovietai, nesistengė belaisvius daugelį metų naudoti kaip pigią darbo jėgą, gana greitai buvo iš karo belaisvių stovyklos paleistas.

Kovų ir klajonių mėginant patekti į Vakarus išpūdžius, kartais linksmus, bet dažniausiai dramatiškus ir šurpius, H. H. Refeldtas aprašo knygoje, kuri buvo sukurta jau po karo remiantis kruopščiai rašytu jo – kario – dienoraščiu.

„Šauliškiausia vasaros akimirka“

Reikalavimai:

Tik viena paties daryta nuotrauka

Užrašas po ja, nuotraukos autoriaus (-ės) pavardė, leidimas publikuoti

Siųsti adresu: redakcija@sauliusajunga.lt iki rugpjūčio 24 dienos

Apdovanojimas – knygos: M. Kulju „Ratės kelias. Legenda apie Žiemos karo didvyrius“ ir S. Dunstanas, I. Vestvelas „Sajungininkų specialiosios pajėgos“.

Antrajame žurnalo numeryje skelbėme konkursą – prašėme sugalvoti šauliškiausią patarlę. Užduotis, pasirodo, buvo pernelyg sudėtinga – nesulaukėme Jūsų atsakymų. O gal tokių posakių nežinote? Keista. Negi net skambusis V. Putvinškio-Pūtvio posakis „Šaulys – tautos karys“ negirdėtas?

APIE MUS RAŠO

www.lka.lt: „Lietuvos karo akademijoje vyko moksleivių patriotinės ir žygio dainos konkursas“ (jame 3-iąją vietą laimėjo Alytaus Adolfo Ramanausko Vanago gimnazijos jaunųjų šaulių būrelis).

www.lrytas.lt: „Ukrainos kariai: „Kūno ir sielos žaizdas vienodai skauda“ rašoma apie ukrainiečių karių patirtis ir apie savanorišką Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Giedriaus Matulionio 3-iosios kuopos vado Ramūno Šerpatausko pagalbą Lietuvoje besigydančioms kovotojoms.

Vilniaus universiteto leidinys „Universiteto žurnalistas“: „Tėvynės patriotai – šauliai“.

Apie šaulių karinį rengimąsi rašo vokiečių spauda: „Die Welt“: Zwischenstopp: Vilnius, Litauen.

„Jūsų Panevėžys“: „Jaunieji Panevėžio apskrities šauliai – geriausi Lietuvoje“. Straipsnyje rašoma apie laimėtą prizinę vietą jaunųjų šaulių žaidynėse.

www.suduvosgidas.lt; „Kazlų Rūdos laikraštis“: „Atkurta Kazlų Rūdos šaulių kuopa“.

Joniškio rajono laikraštis „Sidabrė“: „Į Ukrainą iškeliavo jau ketvirta siunta“ (apie Joniškio būrio prasmingą veiklą).

www.jp.lt: „Panevėžio A. Smetonos 5-osios šaulių rinktinės 25-metis“, „Panevėžio šaulių gretas papildė ir vicemerai“.

Panevėžio laikraštis „Sekundė“: „Tikrieji Lietuvos savanoriai“ (apie Plk. Alfonso Saladžiaus šaulių rinktinės atkūrimo 25-metį: prisimenama nelengva kūrimosi pradžia, kalbama apie šiandieną).

Ukrainos gynybos ministerijos (<http://www.mil.gov.ua/news/2015/06/25/ukrainiski-vijskovy-prohodyat-reabilitacziyu-u-litvi--/>) ir **Dnepropetrovsko administracijos tinklalapiuose** rašoma apie ukrainiečių karių gydymąsi Lietuvoje: „Українські військові проходять реабілітацію у Литві“ bei šaulio R. Šerpatausko pagalbą kovotojams.

Krikščioniškos minties ir kultūros visuomenės laikraštis „XXI amžius“: „Pagerbimas Rūdiškio girioje ir Valkų kalvose“ rašoma apie Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės šventę bei gražų šaulių dalyvavimą joje.

Šakių rajono laikraštis „Valsčius“: „Partizanų kovos dvasia gyva sakalo skrydyje“ (rašoma ta pačia tema).

Laikraštis Joniškio miestui ir rajonui „Sidabrė“: „Į Ukrainą iškeliavo jau ketvirta siunta“ (apie prasmingą Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Joniškio atskirojo būrio, kuriam vadovauja Dalius Bučinskas, šaulių darbą – paramą kovojantiems kariaus).

Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos tinklalapyje (<http://www.llks.lt/Varpo%20straipsniai/dangus%20verke.html>): „Dangus verkė ir liūdėjo...“ rašoma apie Birželio 21-osios sukilimo paminėjimą Obeliuose.

Savaitraštis „Amerikos lietuvis“: „Lietuvių tautinėse kapinėse Čikagoje – veteranų pagerbimo ceremonija“.

www.lietuve.lt: „1919–1920 m. savanorių kovoms atminti skirtas dviračių žygis „Mūsų generolo takais“ rašoma apie Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės jaunųjų šaulių dalyvavimą žygyje.

Gegužė–birželis

Sajungos vado įsakymu **Šaulių žvaigžde** apdovanojus LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Jurbarko Petro Paulaičio šaulių 1-osios kuopos 1-ojo būrio 1-ojo skyriaus šaulys Petras Gervylis.

Sajungos vado įsakymu **I laipsnio** Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanotas Alytaus šaulių rinktinės šaulys Aleksandras Barauskas.

Sajungos vado įsakymais **II laipsnio** Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanoti: Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Juozo Vitkaus–Kazimiero 5-osios kuopos 1-ojo būrio vadas Vytautas Baublys, Adolfo Ramanausko–Vanago 4-osios kuopos būrio vadas Alvydas Jurčiukonis; Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos vadas gen. Sergejus Madalovas.

Sajungos vado įsakymais **III laipsnio** Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanoti: LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės vado pavaduotoja Vitalija Šlepavičienė, Jurbarko Petro Paulaičio šaulių 1-osios kuopos 1-ojo būrio vadas Stasys Kliuka, 2-osios kuopos šaulys Vytautas Stonys; Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų šaulių 6-osios kuopos skyriaus vado pavaduotoja Nijolė Ramoškienė, Vilniaus šaulių kuopos šauliai Kristijonas Vizbaras, Dominykas Vizbaras, Augustinas Vizbaras, Vilniaus „Geležinio vilko“ kuopos šaulys Mantas Tiigras Alojan; Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Adolfo Ramanausko–Vanago 4-osios kuopos šaulys Jonas Vaišnora, Juozo Vitkaus–Kazimiero 5-osios kuopos šaulys Mindaugas Čira; Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės Marijampolės šaulių 3-iosios kuopos šaulys Juozas Čepulis, Pilviškių šaulių 4-osios kuopos būrio vadė Nemyra Gardauskienė; A. Smetonos šaulių 5-osios rinktinės Panevėžio 3-iosios kuopos vadas Viktoras Pociulis; Vakarų (jūros) šaulių 3-osios rinktinės Palangos jūros šaulių 6-osios kuopos vadas Adolfas Sendrauskas, Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno šaulių 2-osios kuopos vado pavaduotoja Salvinija Žygienė.

Sajungos vado įsakymais **padėkos** įteiktos: Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Juozo Vitkaus–Kazimieraičio 5-osios kuopos šauliui Sigitui Pangoniui; Europos gynybos agentūros politikos specialistui Dariui Šavolskiui; LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Kvėdarnos jaunųjų šaulių 1-ojo būrio vadui Rimantui Griškui; Suvalkijos šaulių 4-osios rink-

tinės Pilviškių šaulių 4-osios kuopos ansamblui „Jovaras“; Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno šaulių 2-osios kuopos šauliams Stasiui Ignatavičiui, Juozui Janušaičiui, Kauno šaulių 2-osios kuopos vado pavaduotojai Salvinijai Žygienei, Kauno šaulių 2-osios kuopos 2-ojo būrio 1-ojo skyriaus vado pavaduotojai Reginai Kabalinienei; Palangos kultūros centro jūros šaulių chorui, Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos skyriaus vadui Ramūnui Markovui; Vytauto Didžiojo universiteto Muzikos akademijos Dainavimo katedros vedėjui prof. Tomui Ladigai; Lietuvos šaulių sąjungos orkestro vadovui Dovydui Jokubauskiui; estrados dainininkui Rolandui Petrikui.

Sajungos vado įsakymais **vardinės dovanos** įteiktos: LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės 2-osios kuopos jaunųjų šaulių 9-osios kuopos vadui Algirdui Saročkai, Kvėdarnos šaulių 1-ojo atskirojo būrio jaunosioms šaulėms Rimantei Norkutei, Karolinai Petkutei, Kvėdarnos šaulių 1-ojo atskirojo būrio jauniems šauliams Viliui Griškai, Karoliui Rimkui; Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės vadui Židrūnui Šadauskiui.

Sajungos vado įsakymais Vytautas Jakniūnas paskirtas eiti Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Anykščių Dariaus ir Girėno 1-osios kuopos vado pareigas nuo 2015-06-11, Emilis Astikas paskirtas eiti Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės jaunųjų šaulių vado pareigas nuo 2015-06-11, Vygantas Vaičius paskirtas eiti Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Akmenės 9-osios kuopos vado pareigas nuo 2015-06-04.

Lietuvos šaulių sąjunga išleido LŠS ženklą (skydas su Vytimi) – lipduką. Jis teikiamas naujiems Sąjungos nariams bei šauliams, sumokėjusiems nario mokestį.

2015 m. LŠS pasirašė naujas bendradarbiavimo sutartis su: UAB „Baltijos arsenalas“ ir Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centru.

DĖKOJAME

LŠS išeivijoje (JAV) šauliui Jonui Šostakui už patriotiškumą bei prasmingą dovaną LŠS šauliams – optinį elektroninį prietaisą – kolimatorių. Tai nesudėtingas, tačiau efektyvumą šaudant į judančius taikinius didinantis taikiklis.

Toronto (Kanada) Vlado Pūtvio kuopos šauliams: Stasei Jankauskienei, Vytautui Pečiuliui, Kazimierui Paznėkui ir Alfonsui Stunguriui už auką „Trimitui“.

UŽJAUČIAME

Mirus garbės šauliui Viktorui Omlevičiui, artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės „Tvirtovės“ kuopos šauliai

Anapilin išėjus šauliui Jonui Vytautui Velykiui, gilia užuojautą artimiesiems reškia Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės „Tvirtovės“ kuopos šauliai.

Netekties valandą, mirus šauliui Vytautui Kleivai, nuoširdžiau užjaučiame jo šeimą bei artimuosius.

Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės šauliai

Skaudžią netekties ir liūdesio valandą nuoširdžiai užjaučiame Vilkaviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos vado pavaduotoją Juozą Bačinską dėl mylimos marmytės mirties.

Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės Vilkaviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos šauliai

Mirus ilgamečiui Vytauto Didžiojo rinktinės šauliui, Parlamento gynėjui Algimantui Padelevičiui, nuoširdžią užuojautą reiškiamo šeimai bei artimiesiems.

Broliai ir sesės šauliai

SVEIKINAME

Kuopos garbės šaulių monsinjorą
VYTAUTĄ PRANCIŠKŲ RŪKĄ,
sulaukusį gražaus 90-mečio. Linkime stiprios sveikatos, ilgų gyvenimo metų ir Dievo palaimos tarnaujant Dievui ir Tėvynei.

Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų 6-osios kuopos šauliai

Šauliams:

VYTAUTUI PUSVAŠKIUI 85-ojo,
PETRUI KAMANDULIUI 80-ojo,
JONUI GLUOKSNIUI 75-ojo,
LINUI RAMŪNUI 75-ojo,
PETRUI DANIULIUI 55-ojo,
VLADUI KAFTANIUKUI 55-ojo
gimtadienio proga. Linkime stiprios sveikatos, neišsenkamos energijos pasirinktame šauliškame kelyje, ištvermės ir dvasios stiprybės tarnaujant Lietuvos šaulių sąjungai ir Tėvynei.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno „Tvirtovės“ kuopos šauliai

Šaulius
POVILĄ ŠABLINSKĄ 80-ojo,
VLADIMIRĄ MATULEVIČIŲ 60-ojo,
ANTANĄ DŪNĄ 60-ojo
gimtadienio proga. Linkime stiprios sveikatos, energijos ir ištvermės tarnaujant Lietuvos šaulių sąjungai ir Tėvynės gerovei.

Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės Rokiškio 4-osios kuopos šauliai

Šaulius
ROMUALDĄ JUOZAPĄ ANDRIKĮ 75-ojo,
VYTAUTĄ STONĮ 60-ojo,
ALGIRDĄ SAROČKĄ 60-ojo,
JOLITĄ MOCKAITIENĘ 45-ojo,
MODESTĄ SKINKAITIENĘ 25-ojo
gimtadienio proga. Linkime tvirtos šauliškos dvasios ir fizinės ištvermės gyvenant su Lietuva širdyje ir veikiant savo šalies labui.

LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės vadas ir šauliai

Šaulę
JANINĄ ZALIESKIENĘ 70-ojo
jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, ištvermės ir neišsenkamos energijos pasirinktame šauliškame kelyje.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kėdainių P. Lukšio kuopos vadė ir šauliai

Šaulius
VLADĄ ŽILĖNĄ 70-ojo,
PRANĄ STRUMYLĄ 60-ojo ir
VAIDOTĄ VEGĖLĄ 50-ojo
jubiliejaus proga. Gyvenimas – tai nesibaigiantis laukimas, jau atlikti ir dar nepradėti darbai. Gyvenimas – tai amžinas siekimas suspėti padaryti tai, ko dar nepadarei...

Švenčiantiesiems garbingus jubiliejus linkime sveikatos, stiprybės ir gražių metų...

Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės šauliai

Baisogalos 8-osios kuopos šaulę
GIEDRĘ NAKUTIENĘ 45-ojo
gimtadienio proga. Linkime ištvermės ir ryžto šauliškame kelyje.

Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės vadas, kuopos vadas ir šauliai

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGA SKELBIA KONKURSA VAKARŲ (JŪROS) ŠAULIŲ 3-IOSIOS RINKTINĖS (KLAIPĖDOS APSKR.) RINKTINĖS VADO POZICIJAI UŽIMTI

DARBO POBŪDIS:

1. Organizuoti ir kontroliuoti rinktinės ir rinktinės padalinių veiklą;
2. Teikti siūlymus LŠS vadui dėl rinktinės tikslų planingo ir racionalaus įgyvendinimo, rinktinės aprūpinimo ir kitais klausimais;
3. Teisės aktų nustatyta tvarka skirti į pareigas ir iš jų atleisti neetatinius darbuotojus;
4. Leisti rinktinės vado įsakymus, kontroliuoti, kaip jie vykdomi;
5. Rengti metinius rinktinės veiklos planus, biudžeto sąmatas bei jų vykdymo ataskaitas ir teikti juos tvirtinti LŠS vadui;
6. Priimti į LŠS narius ir šalinti iš jos;
7. Vadovauti rinktinės valdybos darbui, koordinuoti rinktinės revizijos komisijos ir rinktinės garbės teismo darbą;
8. Organizuoti LŠS kovinių būrių formavimą bei šaulių karinį rengimą rinktinėje;
9. Užtikrinti darbų saugos, aplinkos apsaugos ir saugumo reikalavimų laikymąsi rinktinėje ir organizuojamų pratybų metu;
10. Pagal kompetenciją vykdyti kitus LŠS vado nurodymus ar LŠS statute numatytas funkcijas.

KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI:

1. Būti LŠS nariu (šauliu);
2. Turėti aukštąjį universitetinį ar koleginių išsilavinimą;
3. Turėti įgytą pagrindinį karinį parengtumą;
4. Žinoti ir savo veikloje vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, LŠS įstatymu ir kitais įstatymais, LŠS statutu, Vyriausybės nutarimais, krašto apsaugos ministro, Lietuvos kariuomenės vado įsakymais;
5. Mokėti dirbti kompiuteriu, naudojant *MS Word*, *MS Excel*, *MS Power Point*, *MS Office Outlook*, *Internet Explorer* programas.
6. Turėti „B“ kategorijos vairuotojo pažymėjimą
7. Turėti leidimą dirbti su slapta informacija (slaptumo lygis „slaptai“), kuris gali būti įgyjamas pradėjus dirbti.

PRIVALUMAI:

1. Užsienio kalbų žinojimas;
2. Pedagoginis išsilavinimas;
3. Darbų saugos vadovo pažymėjimas.

MES JUMS SIŪLOME:

1. Darbą pagal darbo sutartį;
2. Atlyginimą pagal LŠS įstatymą bei visas socialines garantijas;
3. Įdomų ir atsakingą darbą, galimybes tobulėti;
4. Darbo vieta – Klaipėdos regionas.

Gyvenimo aprašymą siūsti el.paštu tomas.pilvinis@sauliusajunga.lt iki 2015-07-24.
Informuosime tikrai atrinktus kandidatus.

Kaina 1,59€

